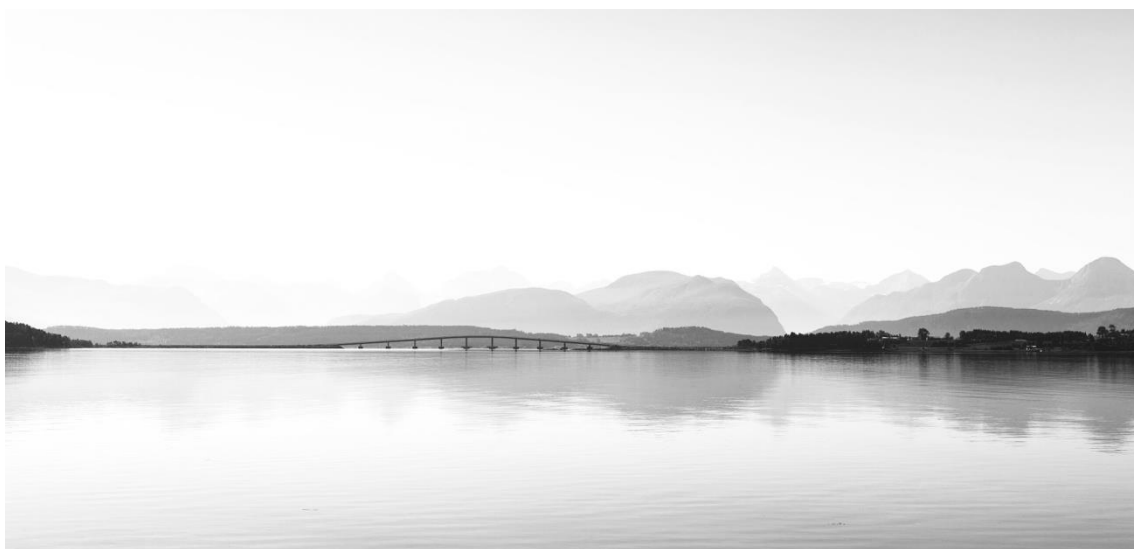

Modenhetsanalyse for Orden i eget hus i Kunnskapssektoren

Kunnskapssektorens datafelleskap (KUDAF)

Innholdsfortegnelse

Bakgrunn	3
«Gjenbruk og viderebruk av data»	3
Formål	5
Om undersøkelsen.....	6
Hvem har besvart undersøkelsen på vegne av virksomhetene?	8
Hva kan undersøkelsen si om modenhet i sektoren?	8
Orden i eget hus er mer enn bare et utgangspunkt for deling av data	9
Innføring av Orden i eget hus i virksomhetene er krevende.....	14
Hvor formalisert er informasjonsforvaltningen i virksomhetene?	17
Stor spredning i evne for utlevering av data	22
Bruk av data fra eksterne for analyse og innsikt	27
Nedslagsfeltet for datadrevet virksomhet er enormt	28
Vurdering av modenhet.....	33
Hva innebærer modenhet i sammenheng med Orden i eget hus?	33
Resultat av modenhetsvurderingen	36
Veien videre for økt modenhet for Orden i eget hus	38
<i>Vedlegg 1 – Spørreundersøkelse i PDF: Orden i eget hus i kunnskapssektoren.....</i>	<i>40</i>

Bakgrunn

Kunnskapsdepartementet (KD) ønsker at sektoren skal øke farten på arbeidet med Orden i eget hus og vil følge opp dette med sine underliggende virksomheter fremover. Første steg i dette var at det i tildelingsbrevene for 2021 til alle underliggende virksomheter ble lagt inn et avsnitt hvor virksomhetene ble bedt om å prioritere arbeidet med Orden i eget hus.¹ Her ble det også pekt på at Unit skal koordinere arbeidet med Orden i eget hus i kunnskapssektoren².

Modenhetsanalysen er gjennomført som en del av forprosjektet for Kunnskapssektorens datafellesskap, forkortet KUDAF. KUDAF har bakgrunn i konseptvalgutredningen "Fremtidig deling av data i kunnskapssektoren" som ble gjennomført i perioden januar 2019 til januar 2020 på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet³. I utredningen ble det anbefalt å bygge en infrastruktur for deling av data hvor de enkelte virksomhetene i sektoren etablerer Orden i eget hus, og at dette arbeidet samordnes av en koordinerende aktør. Orden i eget hus er pålagt statlige virksomheter gjennom Digitaliseringsrundskrivet og dekker generelle behov også utenfor KUDAF. Orden i eget hus vil gi forutsetninger for å realisere gevinstpotensialet i data som ressurs i den nye dataøkonomien. Koordinerende aktør skal sikre en helhetlig informasjonsforvaltning på tvers av virksomhetene i kunnskapssektoren og et felles løft mot Orden i kunnskapssektoren.

«Gjenbruk og viderebruk av data»

Som oppfølging av konseptvalgutredningen om deling av data i kunnskapssektoren, fikk Unit høsten 2020 i oppdrag fra KD å gjennomføre et forprosjekt som skal detaljere det anbefalte konseptet. Det skal også etableres et beslutningsgrunnlag for å starte

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokument/dep/kd/Tildelingsbrev/id753324/>

² KD har iverksatt en omfattende strukturell endring for av virksomhetene som jobber inn mot UH- og forskningssektoren. Det betyr at ansvaret for rollen som koordinerende aktør vil overføres til Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) som er operativt fra 1. juli 2021.

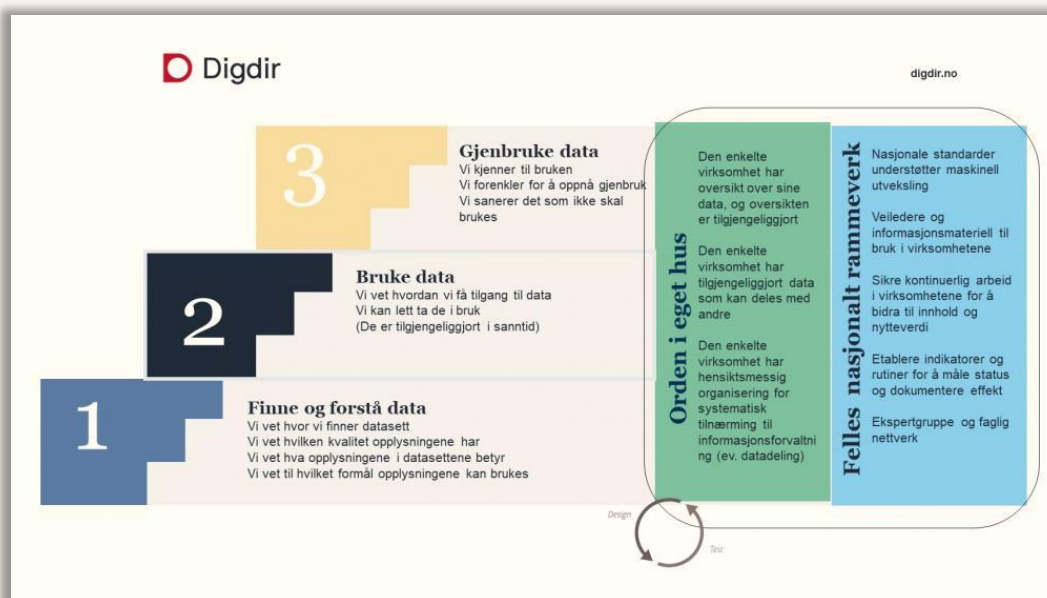
³ <https://www.regjeringen.no/contentassets/0ff78b4f861b43e8a7e52d5f02dbbd34/sluttrapport-fremtidig-delning-av-data-1.1.pdf>

realisering. Arbeidet med Orden i eget hus i sektoren er både en forutsetning og en kritisk suksessfaktor for KUDAF.

For å få oversikt over potensiell risiko knyttet til arbeidet med Orden i eget hus besluttet forprosjektet i samråd med prosjektstyret å gjennomføre en modenhetsanalyse for å få oversikt over nåsituasjonen for Orden i eget hus i sektoren. Analysen gir også et nyttig underlag for å definere mandatet for den koordinerende aktøren som forprosjektet skal utarbeide.

Faktaboks

Orden i eget hus trappen

Kilde: Digdir

Bruk av Felles datakatalog (data.norge.no):

- Trinn 1: Registrere metadata om **datasett** og **begreper** som inngår i datasettene slik at andre får kjennskap til og forstår innholdet i dataene
- Trinn 2: Gjøre datasett tilgjengelig og beskrive hvordan de aksesseres og tolkes vha. metadata om **APIer** og **informasjonsmodeller**

Formål

Prosjektet (KUDAF) og Kunnskapsdepartementet har behov for å få en oversikt over status for arbeidet med Orden i eget hus i sektoren. Formålet med modenhetsanalysen er å få innsikt i virksomhetenes forutsetninger for arbeidet med Orden i eget hus, hvor langt de er kommet i arbeidet, og hva som skal til for å få større fremdrift i arbeidet.

Videre vil prosjektet som en del av sin leveranse som koordinerende aktør utarbeide skisser for individuell støtte til virksomhetene, samt opprette et nettverk av fagressurser fra virksomhetene som skal jobbe med Orden i eget hus. På denne måten kan sektoren dele kompetanse og erfaringer om arbeidet på tvers av virksomhetene i sektoren.

Orden i eget hus skal forenkle etterlevelse av lovverk i offentlige virksomheter (GDPR/Personvernlovgivningen, Forvaltningsloven, Arkivloven, Offentlighetslova m.fl.). Alle disse forutsetter at man har kontroll på dataene og dokumentene virksomheten forvalter. Utover det skal Orden i eget hus rigge samfunnet for den nye dataøkonomien. Denne analysen legger til grunn at Orden i eget hus skal bli organisert som et kontinuerlig arbeid og en måte å drive informasjonsforvaltning⁴ på.

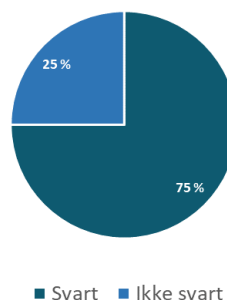
⁴ <https://www.digdir.no/informasjonsforvaltning/kva-er-informasjonsforvaltning/2116>

Om undersøkelsen

Modenhetsanalysen bestod av en spørreundersøkelse og etterfølgende oppfølgingssamtaler/dybdeintervjuer med seks utvalgte virksomheter som dekker ulike deler av kunnskapssektoren. Oppfølgingssamtalene har hatt som formål å bidra til å styrke tolkningen av svarene gitt i spørreundersøkelsen.

Spørreundersøkelsen ble sendt ut til 32 virksomheter underlagt Kunnskapsdepartementet. Totalt besvarte 24 av disse undersøkelsen (75 %). Alle etatene og de største universitetene og høyskolene deltok i undersøkelsen.

Spørreundersøkelsen bestod av 59 spørsmål med hensikt å kartlegge følgende områder:

FIGUR 1 SVARANDEL PÅ UNDERSØKELSEN

- *Opplysninger om respondent*
Hvilken rolle / hvilke roller i virksomheten som har bidratt til besvarelsen. Å vite hvilke roller som har bidratt gir innsikt i hvordan svarene er forankret, og gir grunnlag for å tolke besvarelsen.
- *Orden i eget hus*
Virksomhetens motivasjon, ambisjon og hindringer for arbeidet med Orden i eget hus. Innsikt i tiltak som har vært planlagt eller iverksatt.
- *Ekstern støtte og nasjonale fellesløsninger*
I hvilken grad virksomheten aktivt har benyttet ekstern inspirasjon i sitt arbeid eller til nå har erfaring med å publisere beskrivelser i nasjonale kataloger. Eventuelle erfaringer vil kunne si noe om i hvilken grad etablerte nasjonale ressurser oppleves relevante.
- *Prosess og organisering*
Organisering av arbeidet med informasjonsforvaltning internt i virksomheten. Omfang, formalisering og integrering med øvrige virksomhetsprosesser vil kunne si noe om hvor virksomheten står opp mot ambisjoner for Orden i eget hus.

- *Datadrevet virksomhet*
Forståelse av virksomhetens utgangspunkt og praksis for å bruke data til innsiktsarbeid eller informerte beslutninger, deriblant innhenting og bruk av data fra eksterne kilder.
- *Deling av data*
Forståelse av virksomhetens erfaring som profesjonell leverandør av data. Både i form av åpne data, men også tilknyttet utlevering av identifiserbare data til viderebruk.
- *Annet*
Mulighet for å gi generelle tilbakemeldinger, samt melde interesse for å delta aktivt i videre arbeid sammen med andre virksomheter for å utvikle den generelle kompetansen som må til for at sektoren som helhet skal lykkes innenfor dette området.

Gjennom å få forståelse av virksomhetenes nåværende status på de områdene vi kartlegger i undersøkelsen, vil vi kunne danne oss et utgangspunkt for å forstå hvor klare virksomhetene er for å kunne *beskrive* eller *tilgjengeliggjøre* egne data, eller *viderebruke* andres data, gjennom KUDAF.

Innsikt fra undersøkelsen gir også forståelse av hvilken type funksjonalitet som må leveres av KUDAF som muliggjørende plattform. Dette kan være direkte støtte til virksomhetene eller aktiviteter som følges opp av koordinerende aktør gjennom utarbeidelse av verktøy, teknologikomponenter, metoder, standarder og veiledninger, eller å håndtere felles juridiske utfordringer som det vil være naturlig å forfølge i separate arbeidsstrømmer sammen med eller på vegne av virksomhetene.

I de generelle tilbakemeldingene trakk noen frem at flere spørsmål var krevende å forstå. Gjennom oppfølgingsintervjuer fikk vi en klar oppfatning av at dette skyldes at virksomhetene i beskjeden grad kjenner til sentrale begreper som er benyttet i veilederen og annet materiale som beskriver Orden i eget hus, og betydningen av disse. Dette kan tolkes som en indikasjon på manglende modenhet for hva som ligger i Orden i eget hus. Ulik forståelse av begreper knyttet til Orden i eget hus er en utfordring, og gjør at virksomhetene kan ha tolket spørsmålene ulikt. I utforming av undersøkelsen ble det bevisst forsøkt å ikke snevre inn tolkningsrommet unødig for å unngå at noen opplevde at det ikke var aktuelt for sin virksomhet.

Etablering av felles begreper og forståelse av prosesser tilknyttet informasjonsforvaltning og Orden i eget hus er et viktig arbeid som må forankres med

virksomhetene i sektoren. Den koordinerende aktøren vil kunne bidra med sikre denne forankringen, både internt i sektoren og opp mot nasjonalt arbeid på området.

Hvem har besvart undersøkelsen på vegne av virksomhetene?

Når vi ser på hvilke funksjoner i virksomhetene som har tatt ansvar for å svare ut undersøkelsen, tolker vi det slik at Orden i eget hus anses av mange til å være en ren IT-funksjon, eller at IT sitter med den nødvendige oversikten. Dette er vår tolkning av at for hele 46 % av virksomhetene er det kun IT-ressurser som har besvart spørreundersøkelsen.

Tabell 1 viser fordelingen av hvilke funksjoner i virksomhetene som har vært involvert i besvarelsene. Det ideelle ville vært at sentrale lederfunksjoner for alle avdelinger som er involvert i informasjonsforvaltning hadde bidratt i et samarbeid om besvarelsen. Fordelingen kan tolkes som at mange av virksomhetene ikke har tilstrekkelig forståelse for at Orden i eget hus berører hele organisasjonen, og at modenheten er ujevnt fordelt, spesielt i de større virksomhetene. Dette understrekes av at de fleste respondentene peker på forståelse (for hva Orden i eget hus innebærer) som en av de viktigste hindringene for arbeidet med orden i eget hus.

Den relativt tydelige involveringen av roller fra prosjekt gir en indikasjon om at mange er i en tidlig fase for arbeidet med Orden i eget hus og benytter prosjekter for å få dedikerte ressurser til å etablere grunnlaget for å komme i gang med arbeidet.

Organisasjonsfunksjon	Antall virksomheter	Andel
Ren IT-funksjon	11 virksomheter	46 %
Prosjektleder/prosjekttilknytning	7 virksomheter	29 %
Annen fagfunksjon	4 virksomheter	17 %
Tverrfaglig – ikke prosjekt	2 virksomheter	8 %

TABELL 1 FORDELING AV ORGANISASJONSFUNKSJON I BESVARELSE

Hva kan undersøkelsen si om modenhet i sektoren?

Dette er en første modenhetsundersøkelse av denne typen i kunnskapssektoren. Undersøkelsen i seg selv har som hensikt å sette fokus på Orden i eget hus og er tenkt som et verktøy for å skape bevissthet internt i virksomhetene. Orden i eget hus er ikke et mål i seg selv, men vil bidra til å svare ut ulike behov tilknyttet informasjonsforvaltning. Undersøkelsen gir innledningsvis en forståelse av hvilke behov som er ønsket løst i de ulike virksomhetene. Uten å gå for langt i konklusjonene kan det følgende sies generelt om besvarelsene.

- Enkelte deler av undersøkelsen er basert på selvevaluering, hvor det ikke er mulighet for å harmonisere opp mot andres vurdering. Lik situasjon kan oppfattes ulikt hos den enkelte.
- Selv om valg av virksomheter for dybdeintervju er med utgangspunkt i tilhørighet til en gruppe i utvalget, er det ikke gitt at innsikt fra intervju er representativt for denne gruppen.
- Vi ser at en del utfordringer er sammenfallende på tvers av intervju og tilbakemeldinger. Vi tar utgangspunkt i at slike utfordringer i større eller mindre grad er relevante for hele sektoren.
- Med utgangspunkt i de behovene som ønskes løst i KUDAF så oppfattes ikke spredningen mellom virksomhetene som spesielt stor.

Resultatene fra undersøkelsen vil benyttes for å informere om tiltak tilknyttet realisering av KUDAF og tiltak som vil bidra til å løfte sektoren som helhet. Her blir koordinerende aktør sitt arbeid viktig. Det er naturlig at videre undersøkelser av modenhet gjøres sammen med virksomhetene, i tråd med veilederen for Orden i eget hus fra digitaliseringsdirektoratet.⁵

Orden i eget hus er mer enn bare et utgangspunkt for deling av data

Orden i eget hus anses som en forutsetning for å utnytte verdien av data gjennom gjenbruk og viderebruk for interne formål, på tvers av offentlige virksomheter, eller mellom offentlige og private virksomheter. Som vi ser av Tabell 2 og Tabell 3 er det stor enighet i sektoren om at Orden i eget hus er nyttig både for den enkelte virksomhet og samfunnet ellers. Vi ser også en dreining mot at nytten oppleves å være større for fellesskapet enn for egen virksomhet.

⁵ <https://data.norge.no/guide/veileder-orden-i-eget-hus/>

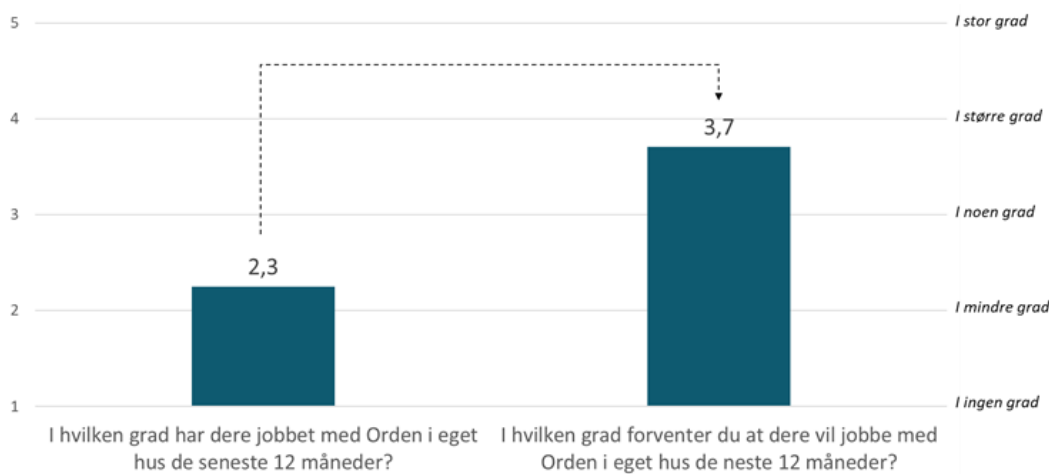
I liten grad	0
I mindre grad	1
I noen grad	3
I større grad	8
I stor grad	12

TABELL 2 OPPLEVD NYTTE AV ORDEN I EGET HUS FOR EGEN VIRKSOMHET

I liten grad	0
I mindre grad	0
I noen grad	2
I større grad	8
I stor grad	14

TABELL 3 OPPLEVD NYTTE AV ORDEN I EGET HUS FOR SAMFUNNET FOR ØVRIG

Virksomhetene svarer at de i liten grad har arbeidet med Orden i eget hus i sektoren det siste året, men forventer selv en betydelig økning i arbeidet de neste 12 måneder, jf. Figur 2.

FIGUR 2 TIDLIGERE OG FORVENTET ARBEID MED ORDEN I EGET HUS AV RESPONDENTENE (GJENNOMSNITT FOR ALLE RESPONDENTER)

Eksisterende omtale og veiledere tilknyttet Orden i eget hus på nasjonalt nivå er i hovedsak rettet mot publisering av beskrivelser av data i virksomhetene til Felles datakatalog. Kjennskapen i sektoren til det nasjonale arbeidet med datadeling og Orden i eget hus er spredt (Tabell 4). Kjennskap til Digitaliseringsdirektoratets veileder (Tabell 5) og de syv punktene den omfatter (Tabell 6) ligger i gjennomsnitt kun på i **noen grad**.

Det er naturlig å tro at begrepet Orden i eget hus har blitt introdusert til virksomhetene gjennom digitaliseringsrundskrivet og videre gjennom veilederen og dens rolle i arbeidet med informasjonsforvaltning på nasjonalt nivå. Mangel på kjennskap til veilederen tyder som følge av dette til manglende aktivitet i virksomheten på området.

I liten grad		3
I mindre grad		7
I noen grad		5
I større grad		6
I stor grad		3

TABELL 4 KJENNSKAP TIL DET NASJONALE ARBEIDET MED DATADELING OG ORDEN I EGET HUS

Ingen kjennskap		1
Mindre kjennskap		8
Noe kjennskap		5
Stor kjennskap		7
Detaljert kjennskap		3

TABELL 5 KJENNSKAP TIL DIGITALISERINGSDirektoratets VEILEDER FOR ORDEN I EGET HUS

I liten grad		1
I mindre grad		8
I noen grad		5
I større grad		9
I stor grad		1

TABELL 6 KUNNSKAP OM DE 7 PUNKTENE SOM ER BESKREVET I DigitaliseringsDirektoratets VEILEDER

Bare 8 % av virksomhetene har benyttet støtte fra digitaliseringsdirektoratet i arbeidet med Orden i eget hus. 38 % av virksomhetene har besvart at de har publisert beskrivelser til Felles datakatalog, noe som stemmer med innhentet informasjon fra rapporter i data.norge.no (Tabell 7). Det er totalt publisert 55 datasettbeskrivelser, tre API-beskrivelser og 18 begrepsbeskrivelser. Det er ingen informasjonsmodeller publisert fra virksomheter i kunnskapssektoren.

Publiserte beskrivelser	Antall	Virksomheter	Siste registrering
Datasett	55	9	01.11.2020
API	3	3	01.09.2020
Begreper	18	1	21.01.2021
Informasjonsmodeller	0	0	-

TABELL 7 PUBLISERINGER TIL FELLES DATAKATALOG (DATA.NORGE.NO) FRA VIRKSOMHETER I KUNNSKAPSEKTOREN (PR. 18.06.2021)

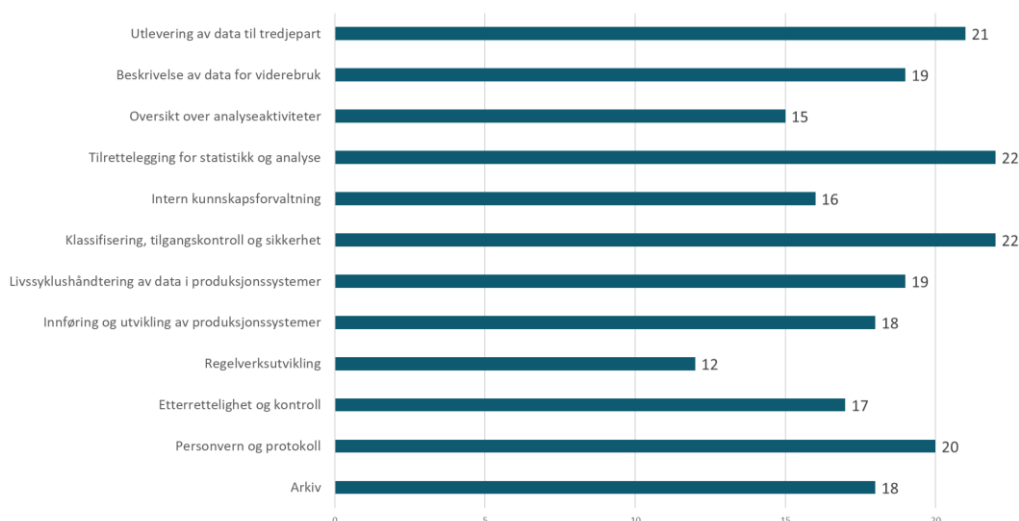
Modenhetsanalysen gir en klar oppfatning av at det er forståelse i virksomhetene for viktigheten av Orden i eget hus og hvorfor det er nødvendig. Forståelsen av hva det innebærer og hvordan de skal gå frem er nødvendigvis ikke like stor. På spørsmål om omfanget av Orden i eget hus i den enkelte virksomhet, ser vi at Orden i eget hus anses å være et godt utgangspunkt for å løse flere funksjoner forbundet med informasjonsforvaltning i virksomheten (Figur 3). Muligheten for interne gevinster kan være motiverende for arbeidet med Orden i eget hus, men samtidig byr det på en rekke utfordringer:

- a) Å utvide Orden i eget hus til å dekke flere interne behov vil kreve økt koordinering mellom interne interessenter.
- b) Ved å løse flere interne behov vil også mengden informasjon som skal forvaltes øke på grunn av tilleggsinformasjon tilknyttet hvert enkelt formål med informasjonen.
- c) Økt kompleksitet i relasjoner mellom informasjon, behov/formål og interessenter krever også tidvis økt smidighet og reaksjonstid, og vil i verste fall gå på bekostning av endringsevnen.

Vi ser imidlertid at den informasjonen som skal forvaltes i hovedsak er den samme på tvers av de ulike formålene. Vellykket samordning av Orden i eget hus vil kunne redusere risiko og heve kvaliteten på de ulike områdene i sin helhet. Konsekvensen av manglende samordning av kunnskapsgrunnlag tilknyttet de ulike områdene vil by på større utfordringer, og er ikke et ønsket alternativ.

Ser vi hvilke områder som inngår i Figur 3 opp mot relevans for KUDAF så vil *beskrivelse av data for viderebruk* være utgangspunktet for en mulighetsdrevet tilnærming til deling av data. Dette området er godt beskrevet gjennom eksisterende veileder for Orden i eget hus på nasjonalt nivå. *Beskrivelse av data for viderebruk* har avhengighet til *oversikt over analyseaktiviteter og innføring og utvikling av produksjonssystemer*, så vel som *personvern og protokoll* (Tabell 8). Disse aktivitetene må koordineres for å beskrive data i virksomheten med en viss sikkerhet. Relatert til dette er *etterrettelighet og kontroll* relevant som et underliggende styringssystem for å ha tiltro til kunnskapsgrunnlaget og de prosessene som sikrer kvalitet i dette.

Utlevering av data til tredjepart er relevant for å kunne være dataleverandør i KUDAF. Her ser vi at *tilrettelegging for statistikk og analyseaktiviteter* er relevant med tanke på utleveringen, *livssyklushåndtering av data i produksjonssystemer* vil være relevant med tanke på dataforvaltning tilknyttet utlevering, og at *klassifisering, tilgangskontroll og sikkerhet* også er relevant med tanke på tilgjengeliggjøring av data for viderebruk.

FIGUR 3 OMRÅDER I VIRKSOMHETENE DER ORDEN I EGET HUS OPPLEVES SOM RELEVANT

Av de områdene som ikke nødvendigvis treffer KUDAF direkte, finner vi *intern kunnskapsforvaltning*, som er en ren virksomhetsintern aktivitet. Her mener 67 % av respondentene at Orden i eget hus er relevant for dette området. En mulig årsak til at flere ikke finner dette relevant, kan skyldes at informasjon tilknyttet Orden i eget hus forvaltes adskilt fra generell systemdokumentasjon eller annet støttemateriell. Det kan også være at informasjon som er nødvendig for Orden i eget hus er basert på viderebruk av annen informasjon som først og fremst skal ivareta andre dokumentasjonsbehov.

Områdene *oversikt over analyseaktiviteter* og *regelverksutvikling* er nevnt minst blant respondentene. Dette skyldes trolig at regelverksutvikling i hovedsak er relevant for direktorater. *Oversikt over analyseaktiviteter* kan også oppfattes som dekket av området *intern kunnskapsforvaltning*. Ser vi til Tabell 8, så vil oversikt over aktivitet på analyseområdet for en god del også være tilgjengelig gjennom protokoll over behandlingsaktiviteter. To virksomheter påpeker at Orden i eget hus i tillegg er tilknyttet forskningsdata og FAIR⁶.

⁶ <https://www.force11.org/group/fairgroup/fairprinciples>

Ingen tilknytning		2
Liten tilknytning		4
Noen tilknytning		5
Stor tilknytning		8
Fullstendig tilknytning		5

TABELL 8 KNYTNING MELLOM DATAOVERSIKT OG PROTOKOLL OVER BEHANDLINGSAKTIVITETER

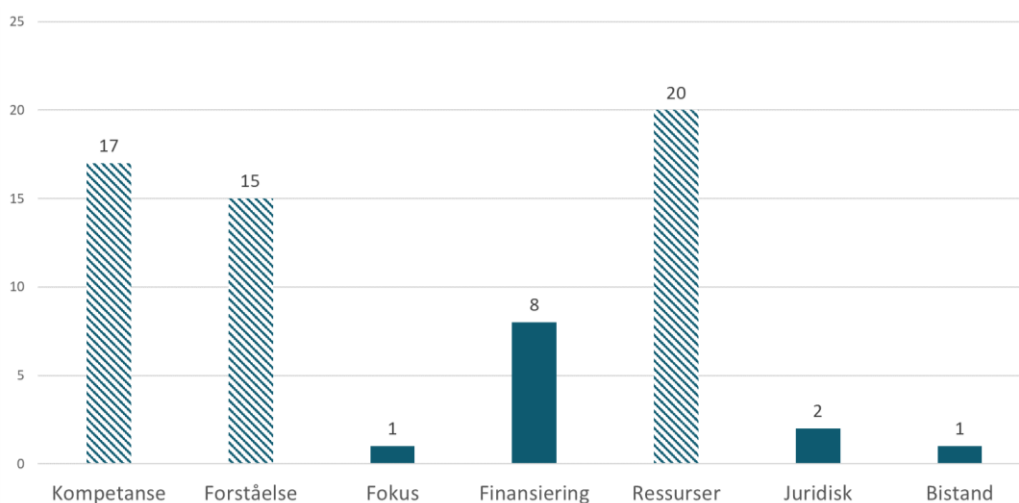
Innføring av Orden i eget hus i virksomhetene er krevende

Uavhengig av om områdene i Figur 3 oppleves som relevante for Orden i eget hus, kan vi anta at disse på en eller annen måte løses i virksomhetene. Det at områdene i Figur 3 i varierende grad sees på som relevante kan tyde på manglende intern koordinering eller manglende bevissthet om at det er en koordinering.

På spørsmål om hva virksomhetene opplever som utfordringer og begrensninger for arbeidet med Orden i eget hus, ser vi at kompetanse, forståelse og ressurser skiller seg ut som de mest sentrale (Figur 4). Finansiering er ansett som en hindring for bare 33 %, mens bistand og juridiske utfordringer trekkes frem hos henholdsvis 4 % og 8 % av respondentene. Det er naturlig å forvente at ressurser og finansiering vil ha en avhengighet, og at mangel på kompetanse og forståelse til nå har stått i veien for å kunne sette i gang konkrete tiltak som vil kunne utløse behov for eksplisitt finansiering.

En erfaring som kommer med finansiering og bruk av eksterne ressurser for innføring av Orden i eget hus, er at oppgavene til syvende og sist må integreres med eksisterende funksjoner i organisasjonen. Varig Orden i eget hus krever ikke bare innføring av nye rutiner, men en endring i bevissthet og tilnærming til data. Ekstern bistand vil sannsynligvis kun ha effekt i enkelte faser av innføringen og være tilknyttet en bestemt type oppgaver.

Det er verdt å bemerke at arbeidet med Orden i eget hus i liten grad er løftet opp på ledernivå. Unntaket er områder som er styrt av regelverk, som personvern og arkiv. I mange tilfeller vises det til at IT-avdelingen har aktiviteter knyttet til Orden i eget hus, uten at fagavdelinger eller ledelse er involvert. Vi mener det er helt avgjørende at Orden i eget hus forankres i ledelsen for å kunne få frigitt ressurser til å bygge forståelse og kompetanse i første omgang, og for å implementere Orden i eget hus i virksomheten i neste omgang, jfr. vår modenhetspyramide i Figur 10.

FIGUR 4 HINDRINGER FOR ORDEN I EGET HUS

Ser vi videre på området bistand gjennom ekstern støtte, så har **50 %** benyttet støtte fra andre miljøer med arbeidet. Bruk av eksterne miljøer kan gjøres i forbindelse med å innhente erfaringer tilknyttet behov, motivasjon, støtte til innsalg eller innføring, betraktninger tilknyttet verktøy eller vurdering av planer. Etablerte veiledere eller annet materiell kan bidra til å øke forståelse og gi støtte i forbindelse med etablering av Orden i eget hus.

Bistand fra andre miljøer kan bidra til økt forståelse og kompetanse, selv om kun en av respondentene har pekt på bistand som hindring i arbeidet med Orden i eget hus. Dét er et paradoks når så mange peker på forståelse og kompetanse som utfordringer.

Fire virksomheter har stor grad av koordinering eller har formalisert en sentral enhet som koordinerer virksomhetens arbeid med informasjonsforvaltning (Tabell 9). Én av disse følger opp arbeidet fra linjen, to av disse følger opp fra en linjefunksjon inn mot prosjekter. Den siste er i prosjekt og har så vidt startet etablering av denne funksjonen.

Fem virksomheter har ingen koordinering av arbeidet. Men for to av de som koordinerer i mindre grad, følges ikke arbeidet opp. For de øvrige er det i noen til mindre grad en sentral enhet som koordinerer arbeidet med informasjonsforvaltning.

Følges ikke opp		
Ingen koordinering		2
Mindre grad av koordinering		2
Noen grad av koordinering		
Stor grad av koordinering		
Fastlagt prosjektgruppe eller enhet		
Linje		
Ingen koordinering		3
Mindre grad av koordinering		3
Noen grad av koordinering		5
Stor grad av koordinering		1
Fastlagt prosjektgruppe eller enhet		
Prosjekt		
Ingen koordinering		
Mindre grad av koordinering		
Noen grad av koordinering		1
Stor grad av koordinering		
Fastlagt prosjektgruppe eller enhet		1
Både prosjekt og linje		
Ingen koordinering		
Mindre grad av koordinering		1
Noen grad av koordinering		3
Stor grad av koordinering		1
Fastlagt prosjektgruppe eller enhet		1

TABELL 9 GRAD AV KOORDINERING OG OPPFØLGING AV INFORMASJONSFORVALTNING

En observasjon vi har gjort i denne kartleggingen er at enkelte virksomheter har basert sitt arbeid med Orden i eget hus på innleide eller relativt nyansatte ressurser med begrenset kunnskap om virksomheten. Dette kan tolkes som at Orden i eget hus betraktes som noe som kan foregå adskilt fra arbeidsprosessene i virksomheten. Dette er svært uheldig og vil kunne medføre at arbeidet kun blir en ryddeprosess uten at virksomheten settes i stand til å holde kontinuerlig Orden i eget hus gjennom måten informasjonsforvaltning utøves på.

Noen av respondentene vi har hatt oppfølgingssamtaler med oppgir at de har innrettet arbeidet i prosjekt. Vår forståelse er at prosjektene i stor grad er i konseptfase med kartlegging og bygging av forståelse for oppgaver og omfang.

Vi mener det vil kunne være mulig å organisere informasjonsforvaltningen uten en sentral enhet, men med lokalt ansvar hos dataansvarlige i fagavdelingene. En slik organisering krever derimot en svært høy modenhet i virksomheten på standardisering, harmonisering og formelle krav til nødvendige leveranser mot felles kataloger. Med en slik modell med distribuert ansvar vil det være behov for å ivareta den samme funksjonen internt som KUDAF ønsker å koordinere på tvers av virksomhetene i sektoren. Deling av kunnskap om data innad i virksomheten er en katalysator for gjenbruk og viderebruk av interne dataressurser. Gevinstpotensialet i denne verdien bør følges opp uavhengig av sentral eller distribuert organisering.

Hvor formalisert er informasjonsforvaltningen i virksomhetene?

Slik vi ser av Tabell 10 så ser vi at i så mange som 75 % av virksomhetene forekommer det data uten formelt ansvarlige, mens for 70 % av virksomhetene er det utnevnt ansvarlige i noen grad eller mer. Leveranser til informasjonsforvaltning på generell basis er i liten grad standardisert (Tabell 11), og standardiserte oversikter over datasett (Tabell 12) og begreper (Tabell 13) er i liten grad tilgjengelig. Dette er i tråd med funnene i Tabell 7 på antall publiseringer til Felles datakatalog.

Ikke utnevnt ansvarlige		1
I liten grad utnevnt ansvarlige		6
Utnevnt ansvarlige i noen grad		8
I stor grad utnevnt ansvarlige		3
Alle hoveddataområder har utnevnt formelt ansvarlige		6

TABELL 10 UTNEVNELSE AV FORMELT ANSVARLIGE FOR DATA

Ingen standardisering		8
Mindre grad av standardisering		5
Noen grad av standardisering		9
Stor grad av standardisering		2
Fullstendig standardisert		0

TABELL 11 STANDARDISERING AV LEVERANSER TILKNYTTET INFORMASJONSFORVALTNING

Ingen standardisert oversikt		8
I mindre grad standardisert oversikt		9
I noen grad standardisert oversikt		5
I stor grad standardisert oversikt		2
Fullstendig standardisert oversikt		0

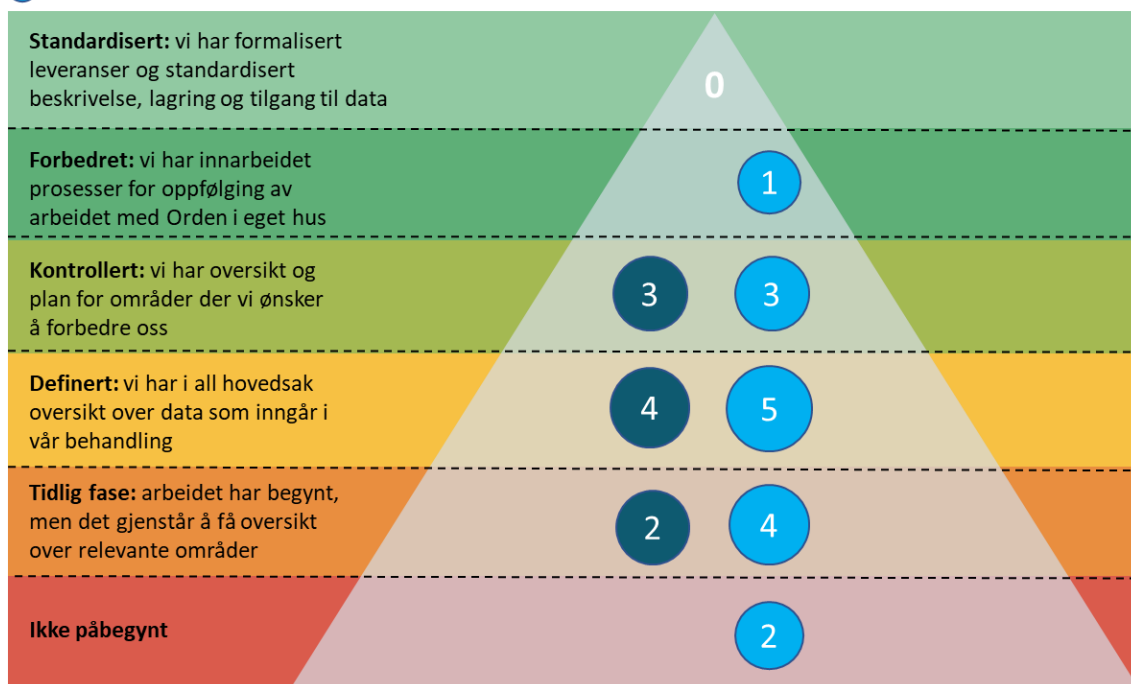
TABELL 12 STANDARDISERING AV OVERSIKT OVER DATASETT (SENTRALT/DISTRIBUERT)

Ingen standardisert oversikt		7
I mindre grad standardisert oversikt		11
I noen grad standardisert oversikt		5
I stor grad standardisert oversikt		1
Fullstendig standardisert oversikt		0

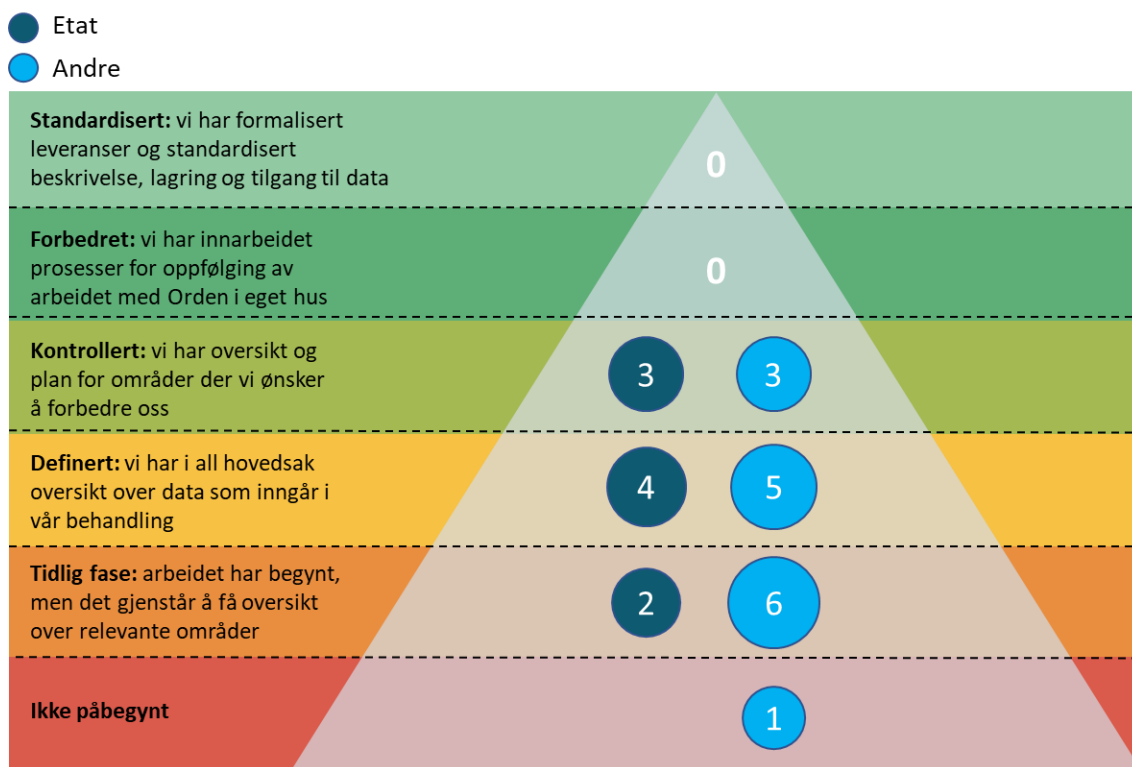
TABELL 13 STANDARDISERING AV OVERSIKT OVER BEGREPER (SENTRALT/DISTRIBUERT)

Vi ba i spørreundersøkelsen virksomhetene om å vurdere tilstanden på informasjonsforvaltning fordelt på tjenesteproduksjon (Figur 5), og statistikk og analyse (Figur 6) med basis i alternativene vist i de to figurene som viser hvordan svarene fordeler seg.

- Etat
- Andre

FIGUR 5 VIRKSOMHETENES VURDERING AV TILSTAND FOR INFORMASJONSFORVALTNING I TJENESTEPRODUKSJON

FIGUR 6 VIRKSOMHETENES VURDERING AV TILSTAND FOR INFORMASJONSFORVALTNING I STATISTIKK OG ANALYSE

Vi ser at for etatene er tilstanden den samme for tjenesteproduksjon som for statistikk og analyse, mens for de øvrige virksomhetene (Andre) er tilstanden er noe svakere innenfor statistikk og analyse. Spredningen er naturlig nok større blant Andre da det her er flere aktører og stor variasjon i størrelse. Virksomheter som ikke har startet arbeidet eller er i tidlig fase ligger på 33 % for tjenesteproduksjon opp mot 38 % for statistikk og analyse. Her velger vi å tro at den manglende oversikten ikke gjelder data knyttet til personvernforordningen da dette er lovpålagt gjennom personvernforordningen og har hatt stort fokus ifm. innføringen GDPR. 63 % av virksomhetene har på begge områdene skaffet seg nødvendig oversikt, eller har etablert en plan med ønsker om forbedring. Kun én virksomhet har innarbeidet prosesser for oppfølging av arbeidet med Orden i eget hus.

Vi ser at tydelige krav til leveranser innen informasjonsforvaltning er en utfordring i de fleste virksomhetene. En måte å sikre at Orden i eget hus blir ivarettatt er å stille krav ved endring, og ha oversikt over kostnader og aktiviteter tilknyttet forvaltning. En måte å sikre at oppgaver blir gjort er å planlegge for at de skal gjøres. På spørsmål om informasjonsforvaltning inngår i prosjektestimater så svarer så mange som 88 % at dette enten ikke inngår, inngår i liten grad, eller er kun en ambisjon (Tabell 14).

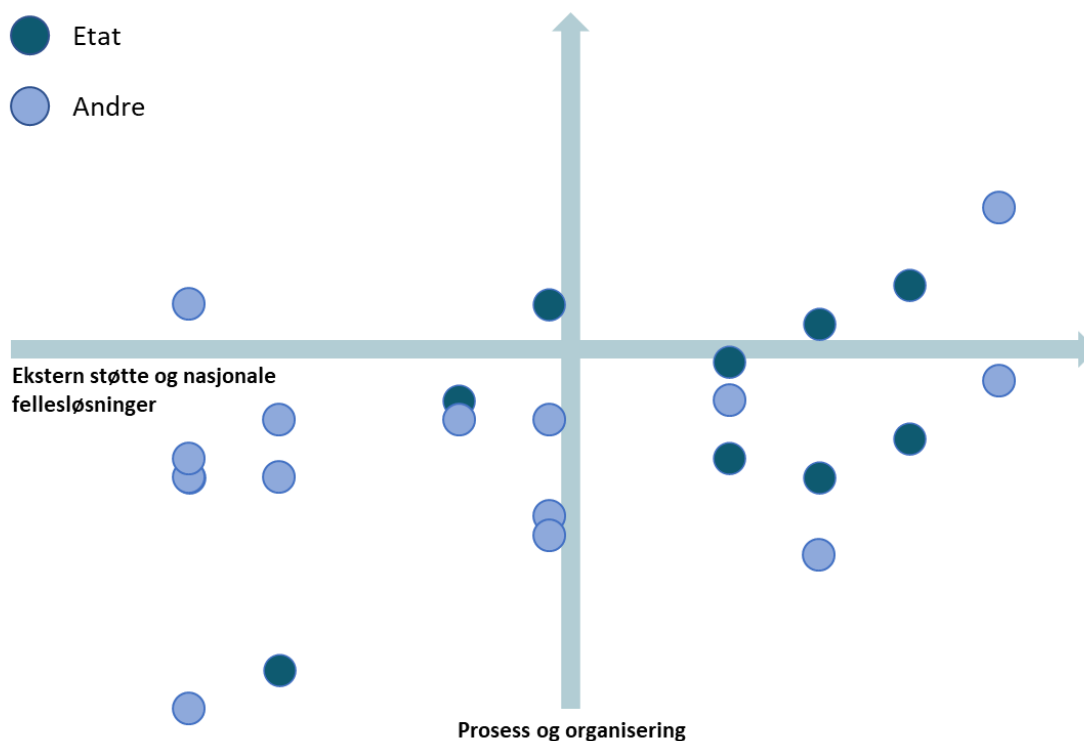
Oversikt over kostnader og verdier tilknyttet forvaltning av data er et lite utforsket område, hvor kun 21 % arbeider med ambisjoner om dette.

	Informasjonsforvaltning inngår i prosjektestimater	Oversikt over kostnad/verdi i forvaltning av data
Alltid	1	0
Stort sett	2	0
Planlagt/ambisjoner	6	5
Liten grad	10	12
Ingen grad	5	7

TABELL 14 KOSTNADER OG VERDIER AV DATA OG INFORMASJONSFORVALTNING SOM DEL AV PROSJEKT OG FORVALTNING

Data i et utviklings- og forvaltningsperspektiv kan sees i sammenheng med hvordan virksomheten tenker rundt data og hvordan informasjonsforvaltning er integrert i virksomheten. Evnen til å styre leveranser fra endringsprosesser vil også være ulik på tvers av virksomheter som driver egen utvikling sammenlignet med de som i hovedsak er avhengig av anskaffelser og integrasjon av standardsystemer. Oppfølging av verdier og kostnader tilknyttet data er to helt separate områder. Kostnader tilknyttet lagring og prosessering vil kunne estimeres og også måles med en viss nøyaktighet med nyere verktøy. Vurdering av verdi vil på enkelte områder være basert på en tilnærming hvor en ser på risiko ved manglende tilgjengelighet, eller ut ifra et gevinstrealiseringsperspektiv ved viderebruk. Verdikjedeanalyse er en metode som benyttes i KUDAF for å synliggjøre verdien interne data vil ha for andre interessenter. Bevissthet rundt kostnader tilknyttet informasjonsforvaltning og viderebruk er viktig for å sikre finansiering og ressurser for realisering.

Figur 7 viser hvordan respondentene fordeler seg når vi ser på en korrelasjon mellom ekstern støtte og nasjonale fellesløsninger for Orden i eget hus opp mot i hvor stor grad Orden i eget hus er innarbeidet i prosesser og organisering knyttet til informasjonsforvaltningen i virksomheten. Det er benyttet et snitt fra to ulike grupper av spørsmål for å plassere virksomhetene langs de to aksene.

FIGUR 7 FORDELING AV RESPONDENTENE I EN KORRELASJON MELLOM EKSTERN STØTTE OG NASJONALE FELLESLØSNINGER FOR ORDEN I EGET HUS OPP MOT I HVOR STOR GRAD PROSESS OG ORGANISERING AV INFORMASJONSFORVALTNINGEN I VIRKSOMHETEN INNARBEIDER ORDEN I EGET HUS

Aksen for ekstern støtte og nasjonale fellesløsninger inkluderer spørsmål rundt fullført og forventet arbeid med Orden i eget hus, kjennskap til nasjonale veiledere og verktøy, herunder Digitaliseringsdirektoratets veileder og stegene den inneholder. Videre om det er kjennskap til den nasjonale verktøykassen for deling av data, og om virksomhetene har publisert beskrivelser i Felles datakatalog.

Aksen for prosess og organisering omfatter besvarelsene fra respondentene på koordinering, utnevning av ansvarlige i virksomheten, standardisering av leveranser for informasjonsforvaltning, standardiserte oversikter over datasett og begreper, og om arbeidet er kontinuerlig eller tidsbegrenset. Plasseringen inkluderer også spørsmål om hvorvidt virksomhetene inkluderer informasjonsforvaltning i prosjektestimater.

Prosess og organisering tar som utgangspunkt at man har totaloversikt og et forvaltningsregime på dataene virksomhetene behandler. Underlaget gir grunnlag for å si noe om de interne prosessene i virksomheten.

Graden av modenhet er lavest nederst til venstre i diagrammet og øker diagonalt oppover mot høyre.

Figuren tegner et bilde av kunnskapssektoren som viser at det er stor variasjon i forståelse av hva Orden i eget hus innebærer for virksomheten. Det observeres også store forskjeller for hvordan informasjonsforvaltning er systematisk operasjonalisert i virksomheten i henhold til intensjonene med Orden i eget hus. Oppfølgingsintervjuer og underlag tyder på at det er økende interesse for området, og at tiltak er gjennomført, men at store deler av virksomhetene er i en start-/konseptfase for å forstå innhold og omfang av arbeidet som skal til for å bli en datadrevet virksomhet.

I undersøkelsen ble det spurt om beskrivelse av tiltak innenfor prosess og organisering. 70 % (17) valgte å svare ut dette punktet. I stor grad dreier tiltakene seg om i igangsetting av aktiviteter eller prosjekter og tilegning av ressurser til disse. Det gjelder strategiske virksomhetsprosjekter, prosjektplan for Orden i eget hus, etablering av seksjon for informasjonsforvaltning eller digitaliseringsprosjekt. Sju respondenter svarer innenfor denne kategorien. Utover det er det interne prosjekter som går på mer systematisk arbeid med data, bidrag og deltakelse i nasjonale initiativ og kartlegging.

Stor spredning i evne for utlevering av data

Utlevering av data til tredjepart oppleves av mange (21) som relevant for arbeidet med Orden i eget hus (Figur 3). Som vi så i Tabell 5 svarte kun 12,5 % at de har detaljert kjennskap til Digitaliseringsdirektoratets veileder for Orden i eget hus, mens bare én virksomhet ikke har kjennskap til den. Flertallet (75 %) mener derimot at veilederen er relevant for arbeidet med datadeling (Tabell 15). Selv om Nasjonal verktøykasse for deling av data⁷ ikke nevnes i veilederen for Orden i eget hus, er dette en ressurs som går nærmere inn på prosessene for å dele eller bruke data. Vedlikehold av ressurser og veiledninger kan i seg selv være en utfordring, og det kan være krevende for virksomheter å navigere i en økende mengde veiledningsmateriell, og å vurdere hvilke ressurser som er relevante.

⁷ <https://www.digdir.no/apne-data/nasjonal-verktoykasse-deling-av-data/2243>

Ingen relevans		1
Noe relevans		5
Relevant		6
Stort sett relevant		8
Meget relevant		4

TABELL 15 OPPLEVD RELEVANS AV DIGITALISERINGS DIREKTORATETS VEILEDER FOR ORDEN I EGET HUS FOR ARBEID MED DELING AV DATA

Når vi ser på hvordan datadelingen teknisk sett foregår, domineres dette av filutveksling og API. Samtidig er det for sektoren som helhet kun tre definisjoner av APIer i data.norge.no. Det forekommer også andre mindre benyttede metoder som manuell direkte tilgang til fagsystem, registrering i eksterne register, eller via direkte databaseoppslag.

Virksomhetene i sektoren er av svært ulik størrelse og som følge av det er situasjonen for deling av data også ulik. Mens det for enkelte virksomheter ikke er noen etablerte løsninger for deling av data, har andre etablert løsninger for utveksling av produksjonsdata og publisering av statistikk. 42 % av virksomhetene har under 40 interessenter for utveksling av data, mens andre forholder seg til flere hundre, men da for statistikk eller data av generell art.

Datautvekslingen er i all hovedsak i like stor grad formalisert for utveksling av produksjonsdata som for statistikk og analyse. 2/3 av virksomhetene har ingen til noen grad avtaler for utveksling av data, mens den resterende 1/3 har opp mot et høyt antall etablerte avtaler. For åpen publisering og statistikk er nødvendigvis ikke mottakeren kjent, og det er ikke relevant med tradisjonelle avtaler. Mer informasjon om omfang av bruk på denne typen tjenester ble ikke etterspurt.

Ser vi videre på oversikten virksomhetene holder over utleveringer som har blitt gjort til forskning så har 92 % god oversikt over hva som utleveres (Tabell 16). Ser vi på formen på denne oversikten (Tabell 17), ser vi at oversikten stort sett er strukturert og omfattende. Bare to virksomheter har sentral fullstendig oversikt, mens hele 75 % har oversikt til hvem det har blitt utlevert til, eller hva som har blitt utlevert til hvem. Vi har ikke gått inn på om disse oversiktene er standardisert, og om de kan raskt sammenstilles ved behov.

Vi har ingen oversikt	1
	1
Oversikt over størstedelen	6
	4
Oversikt over hvem og hva	12

TABELL 16 OVERSIKT OVER UTEVERING TIL FORSKNING (JFR. SPØRSMÅL 50 I VEDLEGG 1)

Ikke relevant	1
Ingen oversikt	1
Ustrukturert oversikt	2
Hvem vi leverer til	5
Hvem vi leverer til og hva	13
Sentral og fullstendig oversikt	2

TABELL 17 FORM PÅ OVERSIKT OVER UTEVERING TIL FORSKNING

Når det gjelder utlevering til andre eksterne (Tabell 18) så øker andelen ustrukturert oversikt fra 8 % til 25 %. Én av de to virksomhetene med sentral og fullstendig oversikt over forskningsdata benytter sannsynligvis samme tilnærming til andre interessenter, mens den andre ser ikke på annen utlevering som relevant. Internt ansvarlige for denne typen utleveringer kan være andre funksjoner i virksomheten og har muligens ikke hatt samme syn på Orden i eget hus innenfor dette området. Fra utlevering til forskning til andre eksterne så går andelen strukturert oversikt ned fra 83 % til 63 % (Tabell 18).

Ikke relevant	2
Ingen oversikt	1
Ustrukturert oversikt	6
Hvem vi leverer til	5
Hvem vi leverer til og hva	8
Sentral og fullstendig oversikt	2

TABELL 18 FORM PÅ OVERSIKT OVER UTEVERING TIL EKSTERNE (MEDIA, STORTING, DIREKTORAT, DEPARTEMENT, ANDRE)

Alle bortsett fra fire virksomheter publiserer statistikk åpent tilgjengelig på sine nettsider. To virksomheter gjør dette kun på bestilling og åtte på årlig basis. 42 % publiserer med ulik frekvens oftere enn årlig eller kontinuerlig og automatisert. 63 % av virksomhetene publiserer statistikk på maskinlesbar form.

Ikke i det hele tatt		2
Publisering via andre (DBH, SSB)		2
På bestilling		2
Årlig publisering		8
Ulik frekvens oftere enn årlig		3
Kontinuerlig automatisert publisering		7

TABELL 19 PUBLISERING AV STATISTIKK ÅPENT VIA NETTSIDER

Virksomhetene ble bedt om å beskrive tiltak de har gjort det siste året innenfor området deling av data. Det som går igjen i svarene er blant annet deltakelse i fellesprosjekter i EU, nasjonalt eller sammen med andre virksomheter. Utover dette trekker de frem ulike enkeltinitiativer i egen virksomhet, og / eller fellestjenester for deling av data.

Aktiviteter innenfor deling av data som trekkes frem av respondentene er kategorisert under:

Prosjekter

- Etablering av prosjektet Orden i eget hus.
- Deltar i EU-prosjektet EOSC.
- Et pågående prosjekt for utvikling av API-plattform for deling av data.
- Import av nasjonale data til eget datavarehus.
- Planlegging av arbeid for modernisering av grensesnitt inn mot sektoren for data tilknyttet primærformål.
- Deltatt i pågående arbeid sammen med Skatteetaten på deres modernisering av innkreivingsområdet.
- Deltakelse på prosjektet datadeling i høyere utdanning og forskning (UH-IntArk).
- Orden i eget hus- aktivitet igangsatt.

Etablering av teknologi

- Fokus på bruk og utvikling av APler i relevante prosjekter.
- Utviklet tilkobling til modernisert folkeregister.

- Dataplattformen som er etablert legger opp til at vi skal kunne ha en landingssone for utlevering og mottak av data fra tredjepart.
- Jobber med å lage tjenester slik at andre kan dele data på en trygg måte (tilgangskontroll for deling av data).

Strategi

- Modernisering og tilgjengeliggjøring av data.
- Virksomheten har diskutert om det er ønskelig å dele data, men ikke konkretisert og prioritert.
- Begynt å se systematisk på forespørsler tilknyttet uttrekk av data.
- Opprettet en fast gruppe for Research data.

Datadeling

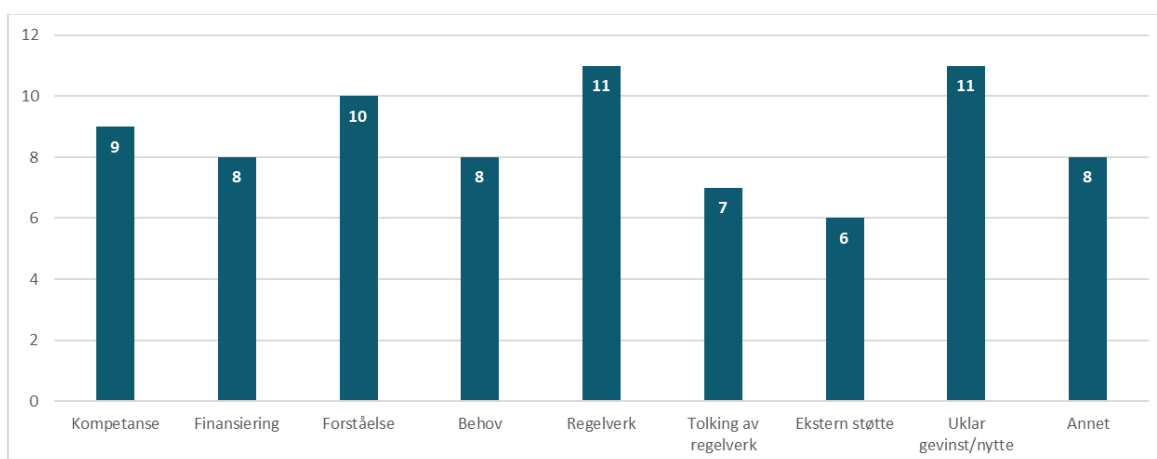
- Kan levere utvalgte datasett i maskinlesbar form på bestilling.
- Utover det som leveres til SSB og DBH er ikke uproesserte data eksternt tilgjengelig.

Bruk av data fra eksterne for analyse og innsikt

75 % av virksomhetene sier de henter data fra eksterne for analyse og innsiktsproduksjon. Ser vi til spørsmål om hva som hindrer virksomhetene i å hente data fra andre så er det forståelse og regelverk som løftes frem på den ene siden og uklar gevinst/nytte på den andre (Figur 8). De som signaliserer uklar gevinst/nytte er stort sett de samme som ikke ser behov, og i noen av tilfellene blir også forståelse sett på som en hindring for denne gruppen. Kompetanse kommer også opp som en sentral hindring. Hvilken type kompetanse som savnes kommer ikke tydelig frem, men med utgangspunkt i dybdeintervju vet vi at dette kan sees i sammenheng med behov og forståelse for hvilke muligheter bruk av data kan gi. Det er videre nærliggende å tro at det er behov for økt kompetanse i alle nivå i organisasjonen tilknyttet dette. Tolkning av regelverk blir marginalt plassert som en mindre utfordring enn regelverket i seg selv.

Det pekes også på at hindringene for å bruke data fra eksterne ikke kun gjelder virksomheten selv, men at det mangler modenhet også hos de som leverer data. Det vises også til manglende evner i organisasjonen tilknyttet prosess og teknologi, at prosessene er tungvinte, og at det tar svært lang tid å endre på dette.

For de 25 % av virksomhetene som i dag ikke henter data fra eksterne for analyse og innsiktsproduksjon så er det én av disse som kun ser på regelverk som en hindring. De øvrige oppgir en kombinasjon av uklar gevinst/nytte, behov og forståelse.

FIGUR 8 HINDRINGER FOR VIRKSOMHETEN I Å HENTE DATA FRA ANDRE

Som et ledd i å være effektiv i arbeidet med produksjon av innsikt er det nødvendig å etablere gode prosesser og rammer for mottak, håndtering og bruk av data for ulike formål. Arbeid innen området avansert analyse / *data science* vil mislykkes så lenge

underliggende tekniske støttefunksjoner i form av verktøy og kompetanse mangler⁸. Et datavarehus vil kunne bidra til å gi effektiv rapportering om status på produksjonsnære områder. En analyseplattform åpner for å hente inn data fra ulike kilder og gi innsikt eller mulighet til utforskning av mer eksplorativ art. Ti av virksomhetene har svart at de ikke har en analyseplattform per i dag. Tre virksomheter har svart at det er fragmentert, der enkelte områder har analysekapabiliteter eller at det er planlagt å innføre innen året er omme. Samlet mangler 54 % av virksomhetene en analyseplattform som dekker alle dataområder for virksomheten, mens 21 % har hverken analyseplattform eller datavarehus.

37,5 % av virksomhetene bruker ikke datahåndteringsplan⁹ i arbeidet for analyse og forskningsarbeid. Det vil si at det ikke foreligger standardisert dokumentasjon som beskriver hvilke data som samles inn eller genereres i dette arbeidet hos virksomhetene.

I ingen grad		9
I liten grad		3
I noen grad		7
I større grad		2
I stor grad		3

TABELL 20 BRUK AV DATAHÅNTERINGSPLAN FOR ANALYSE OG FORSKNINGSARBEID I SEKTOREN

Nedslagsfeltet for datadrevet virksomhet er enormt

Vi ser at det samlet sett foregår analyse og innsiktsarbeid i alle deler av virksomhetene hvor det er åpent for å ta beslutninger. Virksomheten er pålagt en omfattende rapportering på flere områder. Inntrykket er at analysene foregår innenfor hvert virksomhetsområde, men i liten grad på tvers av områdene. Dermed går en glipp av en mer helhetlig oversikt og sammenhenger på tvers av virksomhetsområdene. Ser vi bort fra aktiviteter innenfor de ulike fagområdene for forskning kan vi dele inn aktivitetene på følgende måte:

⁸ Gartner (2021) How to Build a Data Engineering Practice that Delivers Great Consumer Experiences

⁹ https://o.nsd.no/arkivering/hva_er_en_datahandteringsplan.html

Styring

- Årsrapporter og etablering av kunnskapsgrunnlag for rapportering knyttet til indikatorer.
- Økonomi/budsjett, prognoser, avsetninger.
- Analyser til grunn for investeringsbeslutninger, porteføljestyling og styring av virksomheten.

HR og administrasjon

- Benchmarking, klimaavtrykk, økonomi, inntektsvariabler, framskriving av inntektsscenarier, innkjøpsanalyser, refusjonsanalyser, leverandøranalyser, ROS-analyser.
- HMS, medarbeiderundersøkelser, demografi over ansatte, turnover, sykemelding- og fraværsanalyser, likestillingsanalyser, analyse av midlertidige ansettelser, lønnsutvikling og bemanningsanalyser.
- Kompetansen blant de faglige tilsatte.

Tekniske støttefunksjoner

- Drift og produksjon av tjenester.
- Kundesenter og IT drift.
- Sikkerhetsarbeid for UH-sektoren.
- Analyser av bygg, eiendom og areal, sikring av bygg, adgangskontroll.

Produksjon (situasjonsforståelse)

- Statistikk for bruk av tjenester i sektoren. Måloppnåelse for tjenesteproduksjon og saksbehandlingstid.
- Utdanning: Søking, opptak, frafall, gjennomstrømming, opptakskvalitet, studentdemografi, internasjonalisering, søknadstrender, tilfredshetsanalyser, kvalitetsvurderinger, trender innen klage og begrunnelse, studieprogresjon/kvalitet og karakteranalyse.
- Studiebarometeret (studentundersøkelsen).

Politikk og virkemidler

- Generell utredning og analyse innen utdanning/utdanningspolitikk, både egne prosjekter og på oppdrag fra andre (spesielt KD).
- Analyser til grunn for rådgivning i ordningsanalyse og virkemiddelutvikling. Eksempelvis innspill til opplæringspolitikken for voksne og de som faller utenfor normert opplæringsløp.
- Analyser av sektoren for å treffe behov med leverte tjenester, analyse av tjenester (brukerbehov, bruksstatistikk).

Forskning og innovasjon

- Søknadstrender, tildelingstrender, forskningsproduksjon, publikasjonsvirksomhet, forskningsfinansieringskilder, sampublikasjoner og siteringer, trender innen forskningssamarbeid.
- Brukerbehov og systembehov innen forskningsdata og sektordata.
- Ideer, patenter, etableringer.

En metodisk gjennomføring av denne typen analyser og innsiktsarbeid gjøres stort sett jevnt fordelt mellom tidsbegrensede eller kontinuerlige aktiviteter, med en liten overvekt på det siste. Det gjøres arbeid med kobling av data og analyse av undersøkelser med registerdata. Det gjennomføres spørreundersøkelser, kvalitative intervjuundersøkelser og dokumentstudier. Det brukes i noen tilfeller eksterne kompetansemiljø for oppdragsbasert analyse, og det er påbegynt arbeid med avansert analyse på enkelte områder. Prosjektbaserte analyser gjennomføres også for å få økt innsikt i konseptfaser.

Det gjøres en god del for å styrke dette området i enkelte av virksomhetene og det er mye prosjektaktivitet som optimalt sett bør koordineres fra et informasjonsforvaltningsperspektiv. Aktiviteter vi har blitt informert om deler seg i hovedsak inn på følgende måte:

Strategi

- Målsatt ambisjoner om å bli mer datasentrisk.
- Vi har levert prosjektforslag for en fellestjeneste for felles beslutningsstøtte, hvor et av formålene er at sektoren skal bli mer datadrevet.

- Etablerer nye løsninger inspirert av *data mesh*¹⁰, der det arbeides for at produkteiere i større grad skal gjøre dataprodukter tilgjengelige fra sine områder.
- Etablert målbilde for hva som lar seg automatisere og etablert veikart for gjennomføring av tiltak mot dette.

Organisasjon

- IT-avdelingen er under omorganisering der analyse-kapasitet er ett innsatsområde.
- Etablert et eget innsatsområde for ordningsanalyse.
- Øker kapasiteten på samfunnsanalyse og ansetter for å øke kapasitet innen datautvikling.
- Jobber for å slå sammen miljø for drift av datavarehus og øvrig dataplattform for å se på organisering av dataløsninger under ett.

Prosjekter, etablering av teknologi

- Startet et prosjekt som er i planlegging.
- Vi er i en utforskningsfase.
- Testet ut nye analyseverktøy for avansert analyse og verktøy for dataflyt.
- En del uformelle utprøvinger av analyse av data og hva det kan brukes til.
- Etablert datavarehus, utvikling og oppfølging av nye indikatorer.
- Utviklet system for saksbehandling med datafangst, som gir mulighet for å hente styringsinformasjon.
- Nytt sakssystem tar benytter konsept for innsiktdrevne anbefalinger.

¹⁰ How to Move Beyond a Monolithic Data Lake to a Distributed Data Mesh

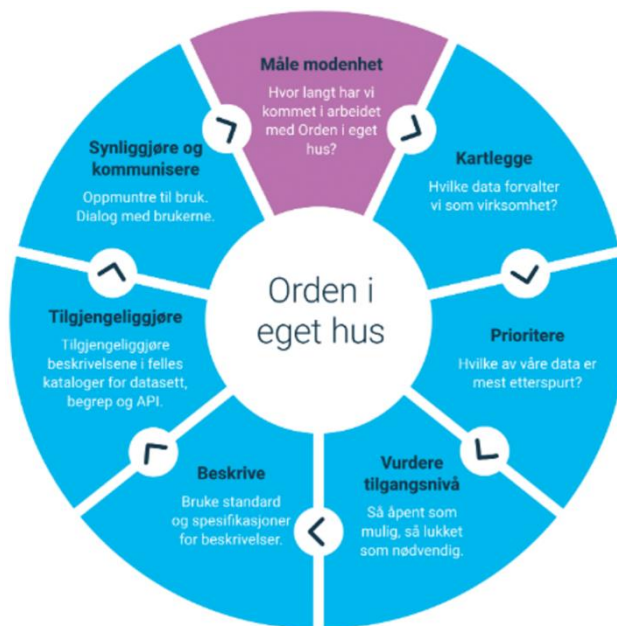
- Etablert en sky-basert dataplattform med tilhørende løsning for analysebenk i sikre analyserom.
- Etablert konsept for logisk datavarehus hvor en forholder seg til data noe mer uavhengig av kilde.
- Etablert ny innsiktsportal for økt demokratisering av informasjon som har vært skjult i datavarehus, og dermed også tilby en enhetlig måte å hente ut ofte brukte rapportgrunnlag.
- Det arbeides for at data skal bli tilgjengelig for de fleste analytikere og at dataflyt bygges med nye produkter.
- Tatt beslutning om å benytte microdata.no for analyser som i større grad har behov for å sette våre data opp mot øvrig omverden.

Konkrete tiltak

- Satt i gang utvikling av ressursplanlegging utdanning, prediksjonsmodell for studiefrafall, gjennomføringsanalyser for ph.d.-utdanning, dokumentanalyse, brukeranalyse av virksomhetsstyringsverktøy.
- Det er innført budsjetteringsverktøy, inntektssimuleringsverktøy, bemanningsplanlegging og studieplanverktøy.
- Ledelsessystemet for informasjonssikkerhet med årlig egenrapportering og statistikk fra hendelser.
- Overvåking av sikkerhetssiden kontinuerlig.
- Gjennomgang av indikatorer som gjennomføringsprosent for studenter og liknende.
- Bruk av *service management*-verktøy til håndtering av forespørsler og analyser på ventetid, etc. Dette brukes i begrenset grad til justering av kapasitet.

Vurdering av modenhet

Modenhetsanalysen er i tråd med Digitaliseringsdirektoratets veileder for Orden i eget hus som starter med aktiviteten «Måle modenhet – hvor langt har vi kommet i arbeidet med Orden i eget hus?», jf. Figur 9.

FIGUR 9 NØDVENDIGE STEG I ARBEIDET MED ORDEN I EGET HUS

Denne aktiviteten innebærer at hver enkelt virksomhet gjør en egenvurdering av hvor godt virksomheten er rustet for å jobbe med data og informasjonsforvaltning som understøtter prinsippene i Orden i eget hus. I vår modenhetsanalyse har KUDAF på vegne av koordinerende aktør gjennomført denne analysen samlet for alle virksomheter som ønsket å delta i kartleggingen. Det gir som fordel at vi kan vurdere modenheten i sektoren som helhet i tillegg til den enkelte virksomhets modenhet.

Hva innebærer modenhet i sammenheng med Orden i eget hus?

Orden i eget hus handler om å profesjonalisere informasjonsforvaltningen i virksomheten slik at målsetningene om å kunne dele data, og konsumere data fra andre virksomheter kan løses på en effektiv måte. Det er sterke politiske ambisjoner knyttet til den nye dataøkonomien hvor data som ressurs vil skape store gevinster, jfr.

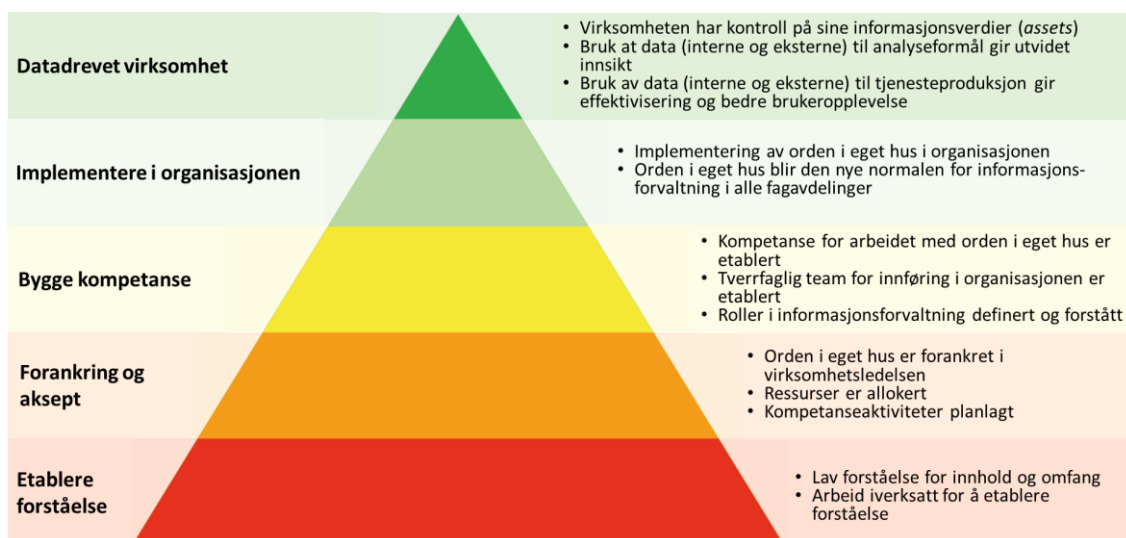
stortingsmeldingen om datadrevet økonomi og innovasjon, «Data som ressurs»¹¹. Dette betyr at data i større grad må gjøres tilgjengelig hos datatilbyderne og tas i bruk av datakonsumentene. Orden i eget hus har til nå hatt et tydelig fokus på det eksterne aspektet knyttet til deling av data, mens den profesjonaliseringen som må foreligge internt for å kunne levere og konsumere data på en ressurseffektiv måte, til dels har vært underkommunisert. Dette krever at prinsippene for Orden i eget hus innarbeides i virksomhetene hvis vi skal klare å møte den økende etterspørselen etter data fremover.

Modenhet i informasjonsforvaltning handler om å ha god oversikt over det interne informasjonslandskapet i virksomheten for å ha kontroll på informasjonsverdiene som forvaltes. I tillegg kreves kunnskap om hvordan data skal tilrettelegges før de kan deles med andre. Dette gjelder i særlig grad data for sekundærbruk som skal gi innsikt og fakta med utgangspunkt i data som skapes gjennom tjenesteproduksjon. I KUDAF vil dette i betydelig grad understøttes gjennom verdikjedeanalyser hvor konkrete behov for data og formålet med disse hos konsumenten(e), belyser hvordan data i best mulig grad kan tilrettelegges for å gi størst mulig gevinst.

Spørsmålene som ble stilt i modenhetsanalysen favner et bredt spekter av relevante områder for Orden i eget hus. Svarene gir derfor et godt grunnlag for å vurdere modenheten i sektoren generelt og for de enkelte virksomhetene spesielt.

I vår vurdering av modenhet med basis i spørreundersøkelsen har vi tatt utgangspunkt i modenhetsmodellen vist i Figur 10.

¹¹ Meld. St. 22 (2020–2021): Data som ressurs — Datadrevet økonomi og innovasjon

FIGUR 10 MODENHETSMODELL BENYTTET I VURDERING AV VIRKSOMHETER I SEKTOREN

I denne modellen er modenhet delt inn i følgende fem nivåer, fra lavest til høyest:

1. Etablere forståelse
En nødvendig forutsetning for arbeidet med Orden i eget hus er å forstå hvorfor det er viktig, hva vi skal oppnå, og hva det innebærer å følge prinsippene for Orden i eget hus. For virksomheter som ikke har etablert denne forståelsen, er modenheten for arbeidet ansett som lav. Virksomheter på dette nivået bør prioritere aktiviteter som gir nødvendig innsikt i hva som kreves for å ta neste steg på modenhetsskalaen.
2. Forankring og aksept
Virksomheten har forstått hva Orden i eget hus innebærer, har forankret dette i virksomhetsledelsen, og er klar for å planlegge videre arbeid med Orden i eget hus. På dette nivået er det viktig å tilgjengeliggjøre og øremerke ressurser som kan ta arbeidet videre.
3. Bygge kompetanse
På dette nivået bygges nødvendig kompetanse hos de ressursene som har fått ansvar for å lede arbeidet med innføring av Orden i eget hus i virksomheten. Virksomheter som har oppnådd dette nivået er godt rustet til å starte innføring av Orden i eget hus.

4. Implementere i organisasjonen

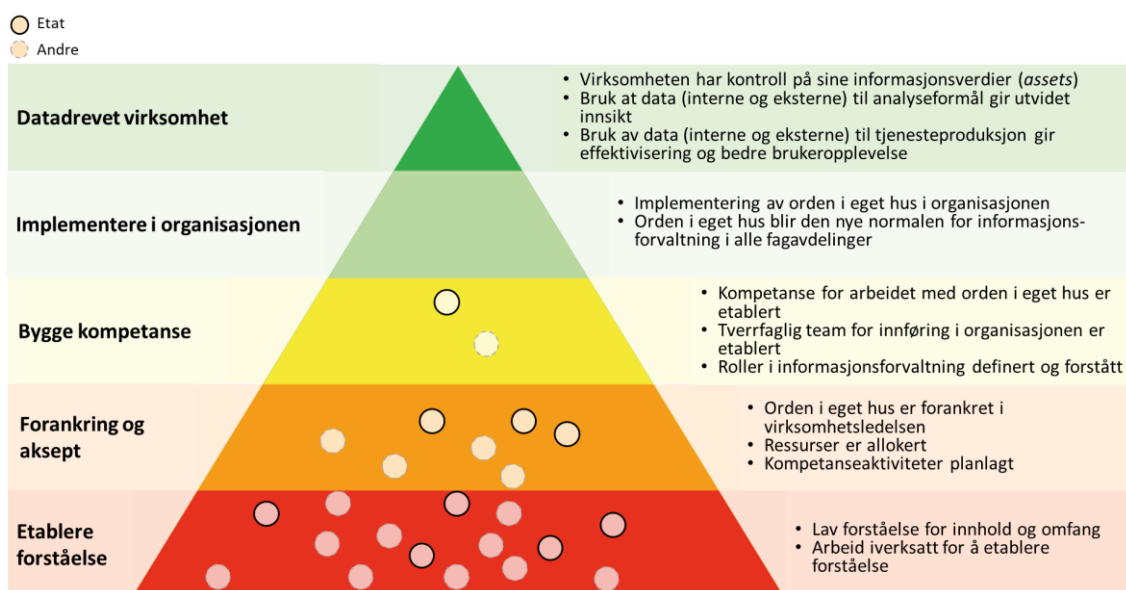
Dette nivået handler i stor grad om profesjonalisering av virksomheten gjennom å drive organisasjonsutvikling som innarbeider prinsippene for Orden i eget hus i virksomhetens arbeidsprosesser. Orden i eget hus blir en del av måten virksomhetene jobber med data og informasjonsverdier. Dette er den mest omfattende delen av å skape Orden i eget hus.

5. Datadrevet virksomhet

På dette nivået har virksomheten oppnådd en tilstand hvor en kan snakke om å ha kontinuerlig Orden i eget hus og en ressurseffektiv forvaltning av data med høy profesjonalitet. Virksomheten har gode prosesser for deling av egne data med eksterne, og bruk av data fra eksterne i kombinasjon med egne data.

Resultat av modenhetsvurderingen

Figur 11 viser hvordan virksomhetene som har deltatt i undersøkelsen er fordelt i forhold til en helhetlig vurdering av modenhet basert på svarene og kommentarene de har gitt. Hver runding representerer en konkret virksomhet. Merk at den horisontale plasseringen av disse i pyramiden har kun til hensikt å få en spredning slik at det er mulig å se hvordan de fordeler vertikalt som er basert på en samlet score for den enkelte virksomhet. Oversikten viser at de aller fleste er i en tidlig fase av arbeidet, og at noen i svært liten grad forholder seg til Orden i eget hus. Ingen av virksomhetene kan sies å være datadrevne pr. i dag, selv om et par er på god vei. Bildet kan virke dramatisk, og oppfattes som et stort hinder for å oppnå politiske målsetninger knyttet til den nye dataøkonomien, og utgjør en betydelig risiko for at KUDAF ikke skal lykkes i å nå sine målsetninger.

FIGUR 11 HELHETSVURDERING AV VIRKSOMHETENES MODENHET FOR ARBEIDET MED ORDEN I EGET HUS

15 av virksomhetene (63 %) som har deltatt er vurdert å ligge på laveste modenhetsnivå. Ser vi kun på etatsnivået ligger 5 av 9 (56 %) på dette nivået. Det er generelt variasjoner innenfor nivået fra å ikke forholde seg til Orden i eget hus til at en har innsett at dette er et område som må få oppmerksomhet. Ingen på dette nivået har per i dag fullstendig oversikt over hva arbeidet omfatter og krever, og ledelsen har ikke tatt eierskap til arbeidet.

På nivå to finner vi sju virksomheter (29 %) totalt, og 3 av etatene befinner seg her. Her har virksomhetene kommet lenger med hensyn til å forstå omfang og innhold av Orden i eget hus og det er i større grad på vei inn i virksomhetens planer. Det er imidlertid også betydelig variasjon i modenhet innenfor denne gruppen i hvor sterk grad arbeidet er godt forankret i ledelsen og at det er lagt detaljerte planer som involverer ressurser til å gjennomføre jobben.

På nivå tre finner vi to virksomheter som jobber planmessig med å forankre arbeidet med Orden i eget hus i fagavdelingene i virksomheten og skape forståelse for hvordan Orden i eget hus vil påvirke måten informasjonsforvaltning utføres på.

Ingen virksomheter er vurdert å ligge på nivå 4 og 5 i modellen.

Denne vurderingen viser at modenheten for Orden i eget hus er gjennomgående lav i sektoren, og at det er nødvendig med et generelt løft. Vi vil imidlertid ikke svartmale

situasjonen. Det er liten grunn til å tro at situasjonen i kunnskapssektoren skiller seg vesentlig fra situasjonen i andre sektorer på dette området. Gjennom KUDAF er Orden i eget hus satt på dagsordenen fordi det vil dekke konkrete funksjonelle behov og samtidig bidra til å øke virksomhetenes bevissthet og evne til å tenke datasentrisk. Det gir større effekt enn digitaliseringsrundskrivet som ikke er like konkret på hvorfor Orden i eget hus er nødvendig. Det er også gledelig at KD har satt arbeidet med Orden i eget hus på dagsorden gjennom tildelingsbrevene og satsningen på KUDAF. Det anbefales at arbeidet med Orden i eget hus følges opp i den videre styringsdialogen. Styringsmodellen for informasjonssikkerhet og personvern i UH-sektoren har vært til inspirasjon for oss i arbeidet med denne modenhetskartleggingen, og vi håper at arbeidet med Orden i eget hus kan stimuleres gjennom en tilsvarende modell med regelmessig oppfølging av og støtte til virksomhetene i arbeidet.

I tillegg vil KUDAF og koordinerende aktør bidra aktivt i dette arbeidet gjennom ulike stimulerings tiltak som vil bli beskrevet i et eget vedlegg til styringsdokumentet for programmet som skal realisere KUDAF. Gjennom et samarbeid på tvers av sektorens virksomheter og KUDAF/koordinerende aktør, med støtte fra KD, har vi tro på at vi i fellesskap kan løfte hele sektoren langt mer effektivt enn om hver virksomhet var overlatt til seg selv i dette arbeidet.

Veien videre for økt modenhet for Orden i eget hus

Denne modenhetsvurderingen har til hensikt å informere planlegging og gjennomføring av Kunnskapssektorens datafellesskap og konseptet Orden i Kunnskapssektoren. Kunnskap om tilstand i sektoren og hos de enkelte virksomhetene vil bidra til å planlegge relevante tiltak for økt modenhet og økt viderebruk av data i sektoren.

Rollen til koordinerende aktør har vært diskutert i denne rapporten. Undersøkelsen har gitt innspill til hvordan denne funksjonen kan organiseres for å støtte virksomhetene på best mulig måte. En av tiltakene som oppleves å kunne ha effekt er samarbeid med virksomhetene gjennom etablering av fagnettverk. En slik funksjon vil kunne bidra til å ivareta en informert dialog om erfaringer og felles utfordringer, og hva den enkelte virksomhet må gjøre om vi skal nå målet om en datadrevet Kunnskapssektor.

KUDAF forprosjekt vil utarbeide mandat for koordinerende aktør og beskrive stimulerings tiltak for videre arbeid med Orden i eget hus. Stimulerings tiltak vi ser umiddelbart behov for med basis i denne modenhetsanalysen er tiltak som bidrar til å

øke forståelse og kompetanse for jobben som skal gjøres. KUDAF vil ha fokus på informasjonsflyt mellom virksomhetene gjennom et fagnettverk hvor det deles kunnskap og erfaringer om hvordan Orden i eget hus på best mulig måte kan forvaltes og bli en del av organisasjonsutviklingen, samt bidra til at sektoren i større grad blir datadrevet. Vi ser også et behov for en innsatsstyrke i prosjektet som kan gi konkret bistand inn i virksomhetene og i fagnettverket for å bidra til å løfte sektoren som helhet. Videre vil KUDAF gjennom den felles infrastrukturen som skal etableres i gjennomføringsfasen av programmet, tilby funksjonalitet som understøtter Orden i eget hus både for datatilbydere og datakonsumenter, og som gjenbrukes på tvers av virksomhetene.

Vedlegg 1 – Spørreundersøkelse i PDF: Orden i eget hus i kunnskapssektoren

Orden i eget hus - Modenhetsmåling

Det vil ta omtrent 25 minutter å fullføre undersøkelsen.

Dette spørreskjema er tilsendt fra UNIT: Direktoratet for IKT og fellestjenester for høyere utdanning og forskning.

Prosjektet og KD har behov for å få en oversikt over status for arbeidet med Orden i eget hus i sektoren gjennom denne spørreundersøkelsen. Spørreskjemaet har til hensikt å måle virksomhetenes modenhet på Orden i eget hus. Formålet er å oppnå forståelse for virksomhetenes forutsetninger for arbeidet med Orden i eget hus, hvor langt de er kommet i arbeidet, og hva som skal til for å få større fremdrift i arbeidet. Prosjektet vil følge opp utvalgte virksomheter med oppfølgingsintervjuer i etterkant av spørreundersøkelsen. Basert på resultatet av denne kartleggingen vil bli vurdert om det er nødvendig å sette inn stimuleringsiltak gjennom KUDAF-prosjektet.

Resultatene fra undersøkelsen vil benyttes internt i prosjektet og overfor KD knyttet til vurdering av potensielle stimuleringsiltak overfor virksomhetene. Det er en målsetning om at resultatet av kartleggingen skal være klar og overlevert til KD før etatsstyringsmøtene i mai, og inngå som tema der.

Vi håper dere vil støtte opp om denne kartleggingen og se den som en mulighet for at vi i fellesskap kan oppnå et betydelig løft mot en mer enhetlig informasjonsforvaltning, og en mer datadrevet kunnskapssektor. Det er åpenbare kvalitative gevinster både for virksomhetene og samfunnet at vi gjør et felles løft for å komme dit.

SVARFRIST: Vi ønsker at dere sender inn skjemaet innen 09. april 2021

Alt av data i undersøkelsen håndteres av UNIT og prosjektet.
Videreformidling av resultatdata vil bli aggregert og anonymisert.

Per Hovde
Prosjektleder KUDAF

Unit – Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning
Tlf.: (+47) 92 04 98 74
e-post: per.hovde@unit.no (<mailto:per.hovde@unit.no>)

Digitaliseringsdirektoratets veileder for Orden i eget hus:
<https://data.norge.no/guide/veileder-orden-i-eget-hus/> (<https://data.norge.no/guide/veileder-orden-i-eget-hus/>)

Opplysninger om respondent

1. På vegne av hvilken virksomhet besvares denne undersøkelsen? *

2. Hva er din eller ditt team som besvarer undersøkelsen sine roller i virksomheten? *

Merk av for de det gjelder. Om flere i annet bruk semikolon (;) for å skille mellom svarene.

☐ IT leder

☐ Fagleder

☐ Prosjektleder

☐

Annet

3. Vennligst angi din epost for oppfølging av undersøkelsen *

Orden i eget hus

Virksomhetens arbeid med Orden i eget hus

4. I hvilken grad anser du Orden i eget hus som nyttig for egen virksomhet? *

1: I liten grad

3: I noen grad

5: I stor grad

5. I hvilken grad anser du Orden i eget hus som samfunnsnyttig? *

1: I liten grad

3: I noen grad

5: I stor grad

6. I vår virksomhet berører Orden i eget hus følgende områder: *

Velg alle relevante

- ☐ Arkiv
- ☐ Personvern og protokoll
- ☐ Etterrettelighet og kontroll
- ☐ Regelverksutvikling
- ☐ Innføring og utvikling av produksjonssystemer
- ☐ Livssyklus håndtering av data i produksjonssystemer
- ☐ Klassifisering, tilgangskontroll og sikkerhet
- ☐ Intern kunnskapsforvaltning
- ☐ Tilrettelegging for statistikk og analyse
- ☐ Oversikt over analyseaktiviteter
- ☐ Beskrivelse av data for viderebruk
- ☐ Utlevering av data til tredjepart
- ☐

Annet

7. I hvilken grad har dere jobbet med Orden i eget hus de seneste 12 måneder? *

1: I liten grad

3: I noen grad

5: I stor grad

8. I hvilken grad forventer du at dere vil jobbe med Orden i eget hus de neste 12 måneder? *

1: I liten grad

3: I noen grad

5: I stor grad

9. Hvilke utfordringer og begrensninger har dere som hindrer arbeid med Orden i eget hus? *

☐ Kompetanse

☐ Finansiering

☐ Forståelse

☐ Bistand

☐ Ressurser

☐ Juridisk

☐

Annet

10. Beskriv gjerne tiltak dere har gjort det siste året innenfor området Orden i eget hus

Ekstern støtte og nasjonale fellesløsninger

Denne delen handler om bruk av eksisterende ressurser i arbeidet med Orden i eget hus.

11. I hvor stor grad har du kjennskap til det nasjonale arbeidet med datadeling og Orden i eget hus? *

1: I liten grad

3: I noen grad

5: I stor grad

12. I hvilken grad har du kjennskap til digitaliseringsdirektoratets veileder for "Orden i eget hus"? *

1: Ingen kjennskap

3: Noe kjennskap

5: Detaljert kjennskap

13. I hvilken grad har du kjennskap til de 7 punktene i Orden i eget hus? (Modenhetsmåling, kartlegging, prioritering, vurdere tilgangsnivå, beskrive data, tilgjengeliggjøre beskrivelsene, synliggjøre og brukerdialøg) *

1: Ingen kjennskap

3: Noe kjennskap

5: Detaljert kjennskap

14. I hvilken grad finner du veilederen relevant for deres arbeid med datadeling? *

1: Ingen relevans

3: Relevant

5: Meget relevant

15. Har dere benyttet støtte fra digitaliseringsdirektoratet i arbeidet med Orden i eget hus? *

- ☐ Ja
- ☐ Nei
- ☐ Ingen kjennskap til det

16. Har dere benyttet andre miljøer som støtte til arbeidet rundt Orden i eget hus? *

- ☐ Ja
- ☐ Nei

17. Har virksomheten kjennskap til den nasjonale verktøykassen for deling av data? *

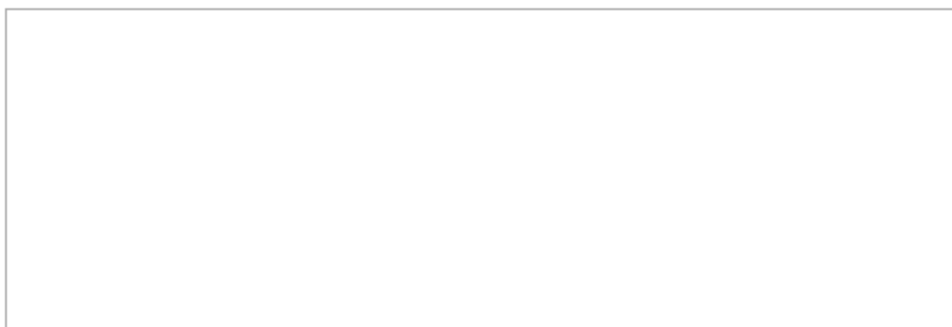
<https://www.digdir.no/apne-data/nasjonal-verktoykasse-delning-av-data/2243>
[/https://www.digdir.no/apne-data/nasjonal-verktoykasse-delning-av-data/2243/](https://www.digdir.no/apne-data/nasjonal-verktoykasse-delning-av-data/2243)

- ☐ Ja
- ☐ Nei

18. Har dere publisert beskrivelser til felles datakatalog (data.norge.no (<http://data.norge.no>))? *

- ☐ Ja
- ☐ Nei

19. Beskriv gjerne tiltak dere har gjort det siste året innenfor området ekstern støtte og nasjonale fellesløsninger

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for the user to provide a description of measures taken.

Prosess og organisering

Organisering av arbeidet med informasjonsforvaltning internt i virksomheten og hvordan det legger til rette for Orden i eget hus.

20. I hvilken grad finnes det en sentral enhet, som koordinerer virksomhetens arbeid med informasjonsforvaltning? *

1: Ingen koordinering

3: Noen grad av koordinering

5: Fastlagt prosjektgruppe eller enhet

21. Følges informasjonsforvaltning opp via prosjekt eller linje? *

☐ Prosjekt

☐ Linje

☐ Følges ikke opp

☐

Annet

22. Er det utnevnt formelt ansvarlige for data i ulike deler av virksomheten? *

1: Ikke utnevnt ansvarlige

3: Utnevnt ansvarlige i noen grad

5: Alle hoveddataområder har utnevnt formelt ansvarlige

23. Er leveranser tilknyttet informasjonsforvaltning standardisert? (eks. format på begrepsbeskrivelser) *

(I henhold til formelt ansvar for ansvarsområde)

1: Ingen standardisering

3: Noen grad av standardisering

5: Fullstendig standardisert

24. Hvordan vil dere vurdere tilstanden på informasjonsforvaltning i tilknytning til tjenesteproduksjon? *

- ☐ Ikke påbegynt
- ☐ Tidlig fase: arbeidet har begynt, men det gjenstår å få oversikt over relevante områder
- ☐ Definert: vi har i all hovedsak oversikt over data som inngår i vår behandling
- ☐ Kontrollert: vi har oversikt og plan for områder der vi ønsker å forbedre oss
- ☐ Forbedret: vi har innarbeidet prosesser for oppfølging av arbeidet med Orden i eget hus
- ☐ Standardisert: vi har formalisert leveranser og standardisert beskrivelse, lagring og tilgang til data

25. Hvordan vil dere vurdere tilstanden på informasjonsforvaltning i tilknytning til statistikk og analyse? *

- ☐ Ikke påbegynt
- ☐ Tidlig fase: arbeidet har begynt, men det gjenstår å få oversikt over relevante områder
- ☐ Definert: vi har i all hovedsak oversikt over data som inngår i vår behandling
- ☐ Kontrollert: vi har oversikt og plan for områder der vi ønsker å forbedre oss
- ☐ Forbedret: vi har innarbeidet prosesser for oppfølging av arbeidet med Orden i eget hus
- ☐ Standardisert: vi har formalisert leveranser og standardisert beskrivelse, lagring og tilgang til data

26. I hvilken grad finnes det en standardisert oversikt over datasett? (Sentralt & distribuert) *

- 1: Ingen standardisering
- 3: Noen grad av standardisering
- 5: Fullstendig standardisert

27. I hvilken grad finnes det en standardisert oversikt over begreper? (Sentralt & distribuert) *

1: Ingen standardisering

3: Noen grad av standardisering

5: Fullstendig standardisert

28. Anslagsvis, hvor mange jobber med oppgaver tilknyttet informasjonsforvaltning i virksomheten? *

Tidsdimensjonene skal besvares isolert. Aggregert antall som jobber med området daglig, ukentlig, kvartalsvis og årlig.

	Ingen	1-3	4-10	11-20	21-30	Over 30
Daglig	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ukentlig	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kvartalsvis	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Årlig	☐	☐	☐	☐	☐	☐

29. I hvilken grad er virksomhetens dataoversikt knyttet til protokoller over behandlingsaktiviteter (GDPR artikkel 30) *

https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-15-38/gdpr/ARTIKKEL_30#gdpr/ARTIKKEL_30
[/https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-15-38/gdpr/ARTIKKEL_30#gdpr/ARTIKKEL_30](https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-15-38/gdpr/ARTIKKEL_30#gdpr/ARTIKKEL_30)

1: Ingen tilknytning

3: Noen tilknytning

5: Fullstendig tilknytning

30. I hvilken grad er innsiktsarbeid tidsbegrenset eller kontinuerlig? *

Tidsbegrenset 1 2 3 4 5 Kontinuerlig
☐ ☐ ☐ ☐ ☐

31. I hvilken grad inngår informasjonsforvaltning i prosjektestimater? *

1: Ingen grad
3: Planlagt/ambisjoner
5: Alltid

32. I hvilken grad har dere oversikt over kostnader/verdier ved forvaltning av data? *

1: Ingen grad
3: Planlagt/ambisjoner
5: Alltid

33. På hvilken måte deler dere data med andre? *

☐ API

☐ Utveksling av filer

☐

Annet

34. Beskriv gjerne tiltak dere har gjort det siste året innenfor området prosess & organisering

Datadrevet virksomhet

Forståelse av utgangspunkt og praksis for utnyttelse av data for å få innsikt eller informere beslutninger.

35. I hvilken grad brukes det data til beslutningsstøtte? *

1: I ingen grad

3: I noen grad

5: I stor grad

36. I hvilken grad brukes det data til å dokumentere beslutninger? *

1: I ingen grad

3: I noen grad

5: I stor grad

37. Har virksomheten en analyseplattform (eks. datavarehus)? *

☐ Ja

☐ Nei

☐

Annet

38. Hvilke analyser driver virksomheten med? *

39. Hentes det data fra eksterne for analyse/innsikt? *

☐ Ja

☐ Nei

☐

Annet

40. Hva hindrer virksomheten i å hente data fra eksterne? *

☐ Kompetanse

☐ Finansiering

☐ Forståelse

☐ Behov

☐ Regelverk

☐ Tolking av regelverk

☐ Ekstern støtte

☐ Uklar gevinst/nytte

☐

Annet

41. Hvor mange ulike miljøer jobber med analyse og styringsinformasjon? *

	0	1	2	3	4+
Grupper	☐	☐	☐	☐	☐
Prosjekter	☐	☐	☐	☐	☐
Avdelinger	☐	☐	☐	☐	☐

42. Hvor mange i organisasjonen jobber med analyse og styringsinformasjon? *

- ☐ Ingen
- ☐ mindre enn 5
- ☐ mindre enn 10
- ☐ mindre enn 30
- ☐ 30+

43. I hvilken grad det benyttes datahåndteringsplan for analyse og forskningsarbeid? *

- 1: I ingen grad
- 3: I noen grad
- 5: I stor grad

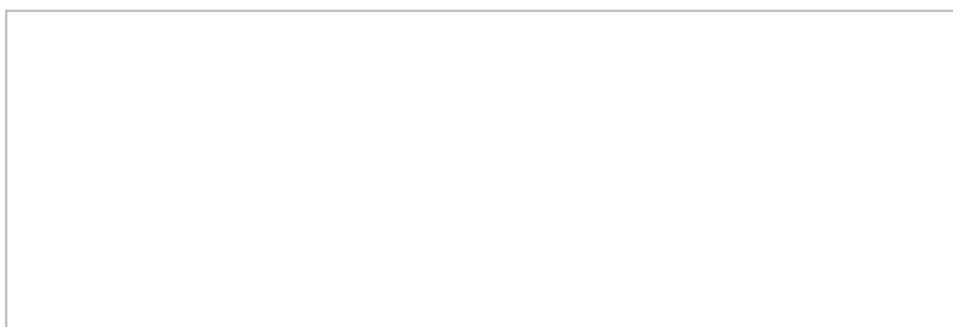
44. I hvilken grad tilrettelegger analytikerne data selv? *

- 1: I ingen grad
- 3: I noen grad
- 5: I stor grad

45. Kan du beskrive ventetiden mellom et analyseinitiativ er påbegynt til analysen er satt i gang? *

46. Beskriv gjerne tiltak dere har gjort det siste året innenfor området datadrevet virksomhet

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for the user to describe their data-driven activities.

Deling av data

Forståelse av nåsituasjon for samhandling tilknyttet deling av data

47. Hvor mange deler dere data med? *

- ☐ Ingen
- ☐ Under 15
- ☐ Under 30
- ☐ Under 45
- ☐ Under 60
- ☐ 60+
- ☐
- Annet

48. I hvilken grad har dere avtaler for deling av data med eksterne tilknyttet produksjon? *

- 1: Ingen avtaler
- 3: Noen avtaler
- 5: Høyt antall av avtaler

49. I hvilken grad har dere avtaler for deling av data for eksterne tilknyttet statistikk og analyse? *

- 1: Ingen avtaler
- 3: Noen avtaler
- 5: Høyt antall av avtaler

50. I hvilken grad har dere oversikt over utlevering av informasjon til forskning? *

1: Vi har ingen oversikt over utlevering for informasjon

3: Vi har oversikt over størstedelen av data utleveringene

5: Vi har oversikt over til hvem og hva vi har levert

51. I hvilken grad har dere oversikt over utlevering av informasjon til forskning? *

- ☐ Ikke relevant
- ☐ Ingen oversikt
- ☐ Har ustrukturert oversikt
- ☐ Har oversikt over hvem vi leverer til
- ☐ Har oversikt over hvem vi leverer til og hva
- ☐ Har sentral og fullstendig oversikt

52. I hvilken grad har dere oversikt over utlevering av informasjon til eksterne? (media, storting, direktorat, departement, andre) *

- ☐ Ikke relevant
- ☐ Ingen oversikt
- ☐ Har ustrukturert oversikt
- ☐ Har oversikt over hvem vi leverer til
- ☐ Har oversikt over hvem vi leverer til og hva
- ☐ Har sentral og fullstendig oversikt

53. I hvilken grad har det vært utført eller planlagt endring i metode og verktøy for analysearbeid i løpet av de siste årene? *

1: *Ingenting er gjort eller planlagt*

3: *Noe er planlagt*

5: *Vi har tydelige planer på området*

54. I hvilken grad publiserer dere statistikk åpent via nettsider? *

Spørsmålet er rettet mot den mest avanserte løsningen virksomheten benytter

☐ Ikke i det hele tatt

☐ På bestilling

☐ Årlig publisering

☐ Kontinuerlig automatisert publisering

☐

Annet

55. Publiserer dere data på maskinlesbar form? *

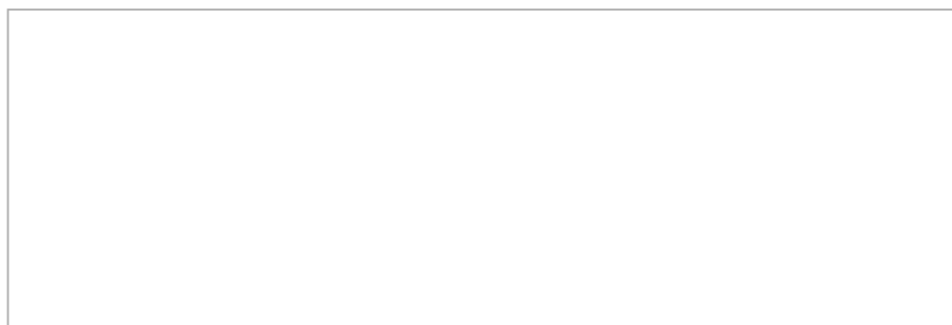
☐ Ja

☐ Nei

☐

Annet

56. Beskriv gjerne tiltak dere har gjort det siste året innenfor området deling av data

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for the user to provide a description of measures taken regarding data sharing.

Annet

57. Det har blitt hentet inn informasjon fra andre personer eller kilder for å besvare undersøkelsen *

- ☐ Ja
- ☐ Nei

58. Kan du/dere nevne personer som er aktuelle for tilknytning til arbeid med Orden i eget hus og de temaene som har vært berørt?

Vi ønsker som oppfølging å ha mulighet til å ta kontakt for samhandling og fagnettverk

Vennligst oppgi navn og epost

59. Har dere noen andre innspill til dette spørreskjemaet eller prosjektet?

DIREKTORATET FOR IKT OG FELLESTJENESTER
I HØYERE UTDANNING OG FORSKNING

